

SITUATION

S T M

#246

FEBRUARI 2018
ÅRGÅNG 23

PRIS: 50 kronor
SÄLJAREN ERHÅLLER HÄLFTEN

SARA
TELEMAN

SLAKT-
KYRKAN

CARL JOHAN DE GEER

BEVARANDE
HANTVERK

THERÉSE

"Jag är en hemmatjej, men också rädd för att få nya panikattacker"

LINDGREN

NALEN

AUGUST ALSINA

+ SIR THE BAPTIST

ONS 14/2

BERNHOF

& THE FASHION BRUISES

LÖR 17/2

SELAM FESTIVAL

LÖR 10/3

CHRIS ROBINSON

BROTHERHOOD

SÖN 11/3

CURRENT 93

LÖR 21/4

DANSKVÄLL

PÅ NALEN

LÖR 19/5

JOEL NILSSON

18 "ATT GÅ I GALLERIOR, DET ÄR FÖR MYCKET FOLK OCH FÖR MÅNGA LJUD. JAG ÄTER INTE UTE OCH GÅR VÄLDIGT SÄLLAN PÅ EVENTS."

Therése Lindgren jobbar med sin sociala fobi, har inte åkt tåg på sex år eller varit utomlands sedan 2011.

ANNELI HILDONEN

28 "FOLK BÖRJADE FÖRSTÅ ATT MAN KAN HITTA GAMMALT VACKERT."

Vintagedoktorn Linda Lindgren såg en trend för 7-8 år sedan.

MAGNUS SANDBERG

14 "TYDLIGT VAD VI VILL MED SLAKTKYRKAN."

Elisabeth Jensen Büniger om en ny kulturscen i stan.

12 Carl Johan De Geer

"Man kan hitta en gammal spruta eller en sliten sko under nån buske på Mariatorget och förstå att det finns ett grymt undre liv."

44 Svepet

Bo Sundström är både Kasper och jazzman, Med *Hjärtat* vill Fanni Metelius filma naturliga sexscener, Fredrik Mjelles *Blipp Blopp för barn* är Grammis-nominerad, Little Jinder behövde nån att hålla i handen, tolv musiker, en helg och 13 låtar är Riot Grrrls Sessions och mycket mer.

48 Brillant

Optiker Ingela Karlsson har gjort över 100 000 synundersökningar.

50 På hörnet

Drottninggatan/Wallingatan.

7 Sara Teleman

Sveriges första professor i illustration på Konstfack.

8 Gata fram och tillbaka

En uppochnedvänd cykel, envisa löv och tegelfasader på Separatorgränd.

10 Situation Waldersten

Månadens bild av konstnären Jesper Waldersten.

11 Krönika: Maria Hagström

Google är Gud.

26 Krönika: Ulf Stolt

Inte ett öga grått.

32 Min plats i stan

Mikael Karlsson säljer tidningen vid DN-skrapan.

43 Korsord

Lös månadens kryss.

47 Dåtid sthlm

Februari 1988.

Rickard Söderberg i ny scenshow.

SIBREN VALKS

Ny månad och ny tidning

Med start i det här numret har vi sett över tidningen och anpassat den efter rådande läge. De senaste åren har vi tyvärr sett upplagan sjunka successivt, som ett resultat av det måste vi därför finna nya vägar för att kunna fortsätta med den långsamma berättelse om Stockholm som är Situation Sthlm.

En mindre omgörning av tidningen är ett sätt att göra det.

Vi har valt att gå ner lite i antal sidor, men varit noga med att behålla det som är tidningens unika material – försäljarnas texter, Min plats, nyhetsbevakningen av allting som rör säljarna och deras situation, Mina drömmar, Brillant, På hörnet, Gata

fram och tillbaka – som du faktiskt bara kan läsa i Situation Sthlm. De längre reportagen blir nytt och uppräskat formgivna men samtidigt lite färre till antalet, men behåller naturligtvis sitt skarpa fokus på Stockholm, människorna, företeelserna och situationen här.

Kulturbvakningen Svepet bak i tidningen kortas också några sidor och blandas upp genremässigt. Men på tre sidor publicerar vi varje nummer 17 olika kulturrejer – från citat till mindre intervjuer – där vi låter kulturarbetare i olika format berätta om varför och hur de gör vad de gör.

Det blir helt enkelt en lite snabbare tidning från och med nu, med ett blädder- och lästempo anpassat för tiden

den befinner sig i.

Dock kvarstår uppdraget lika tydligt och klart som alltid – att berätta om staden och tiden och människorna och företeelserna och situationen här. Och varför du köpt den tidningen av en hemlös människa på gatan.

THERÉSE LINDGREN HAR skapat sig en plattform i sociala medier utifrån vilken hon vet att hon influerar andra. När hon videobloggar eller skriver böcker så tittar och läser människor. Nu är hon aktuell med boken *Vem bryr sig?* Men den psykiska ohälsa hon berättade om i förra boken *Ibland mån jag inte så bra* gör sig fortfarande påmind.

Carl Johan De Geer har bott på Södermalm sedan sextioalet. Hans

bok *Tellus-syndromet* – en lite skruvad science fiction-berättelse om C J, terrorisstankar och rymdvarelser – utspelar sig där. Hans nästa bok börjar i Kungsträdgården.

Slaktkyrkan är en ny kulturscen i Stockholm. En ambition är att hålla nere biljettpiserna till sina konserter.

Vad mer? Jo, Sara Teleman är Sveriges första professor i illustration på Konstfack. Plus allt det andra som är kvar sedan tidigare. Och lite till.

Ulf Stolt
chefredaktör
& ansvarig utgivare
ulf@situationsthlm.se

Situationist "Det gick bättre att sälja tidningen förut, det är svårare nu, färre som köper."

NOSS TO NYHÖP

Laura Pynnönen

GÖR: Journaliststudent på Södertörns högskola, just avslutat sin praktik på Situation Sthlm.

"DE HÄR FEM månaderna har verkligen susat förbi. Jag har skrivit om bortglömda platser i Stockholm och mött en man som sov på en omkullfallen gravsten om nätterna. Om några av oss Sverigefinnar i Stockholm och hur en flygspark kan göra underverk för en vänskap. Om exkluderande design som tränger undan de mest utsatta i vår huvudstad. Om hantverkare som hittat sitt kall i vintagefrysyrer, mormors gamla femtiotalsklän-

ningar och handsyddas skor.

Jag har mött många av tidningens säljare. Pratad med dem om deras liv och om tidningsförsäljningen. Följt med till deras försäljningsplatser, och till de platser där de finner ro. Fått höra gång på gång hur viktig denna tidning är för dem. Och efter att själv ha fått äran att under hösten och vintern praktisera på denna redaktion förstår jag verkligen vad de menar."

NOSS TO NYHÖP

Ahmad Yadegari

GÖR: Säljer Situation Sthlm i Svedmyra.

"JAG HAR HAFT västen i jackan på mig några gånger i början. Men jag har stått i tolv år på min plats vid Ica i Svedmyra så alla känner igen mig och vet att jag säljer. Ibland står jag vid Mariatorget på morgnarna, eller vid Hötorget. Men jackan är varm och bra.

Jag missbrukade förut och blev av med min lägenhet i Skarpnäck. Jag hade kontakt på den tiden med en kille som sålde Situation Sthlm då men inte gör det längre. Han berättade att jag

kunde sälja tidningen och så började jag. Då sålde jag vid Hötorget, utanför Hötorghallen, men det blev lite tjafs med en väktare där för längesen och det var då jag började sälja i Svedmyra.

JAG HAR MÅNGA stamkunder, jag vet inte hur många. Vissa betalar med Swish, med de flesta betalar fortfarande med kontanter faktiskt. Det gick bättre att sälja tidningen förut, det är svårare nu, färre som köper."

REDAKTION

Chefredaktör och ansvarig utgivare
Ulf Stolt

ulf@situationsthlm.se
08-545 953 90

Reporter

Maria Hagström
maria@situationsthlm.se

Art Director

Johan Olsson

Webbredaktör

Jenny Lindroth

Redaktionsråd

David Bogerius, Gerd Eriksson,
Alexandra Sundqvist

Korrektur

Helena Gunnarsson

Medverkande skribenter

Henrik Emilson

Medverkande fotografer och illustratörer

Anneli Hildonen, Joel Nilsson,
Magnus Sandberg, Martina Holmberg,
Jesper Waldersten.

För osignerat material svarar redaktionen. Redaktionen ansvarar ej för insänt icke beställt material.

Hemsida

www.situationsthlm.se

E-post

red@situationsthlm.se

Tryck

V-Tab 2015

Räckvidd

117 000 läsare
(Orvesto konsument 2017:2)

Upplaga

22 500 ex/mån (TS helår)
ISSN: 1400-4437

LEDNING & ADMINISTRATION

VD

Pia Stolt
pia@situationsthlm.se
08-545 953 87

Ekonomi

Scanena international AB
Anna Berkus Kolte 0733-16 21 55
Magdalena Lilja 070-224 00 42
ekonomi@scanena.se

Adress

Timmermansgatan 38
118 55 Stockholm

Tel

08-545 953 81

Fax

08-668 79 09

Organisationsnummer

55 66 49-107 1

Plusgiro/Bankgiro

pg. 25 59 89-6
bg. 5774-9327

SOCIAL VERKSAMHET

Verksamhetschef, sociala verksamheten
Jenny Lindroth
jenny@situationsthlm.se
08-545 953 88

Samordnare

Ingmari Olofsson
ingmari@situationsthlm.se
08-545 953 81

Jonas Svensson
jonas@situationsthlm.se

08-545 953 81

Telefonnummer distribution

08-545 953 81

Öppettider

Måndag till fredag kl. 8-15
Lördag kl. 10-14

Plusgiro/Bankgiro

pg. 28 19 18-3
bg. 5357-3259

Organisationsnummer

8024 11-14 97

ANNONSERING & PRENUMERATION

Herman Sundgren
herman@situationsthlm.se
08-545 953 94

Catharina Persson
catharina.persson@mediakraft.se
tel. 070-421 02 80

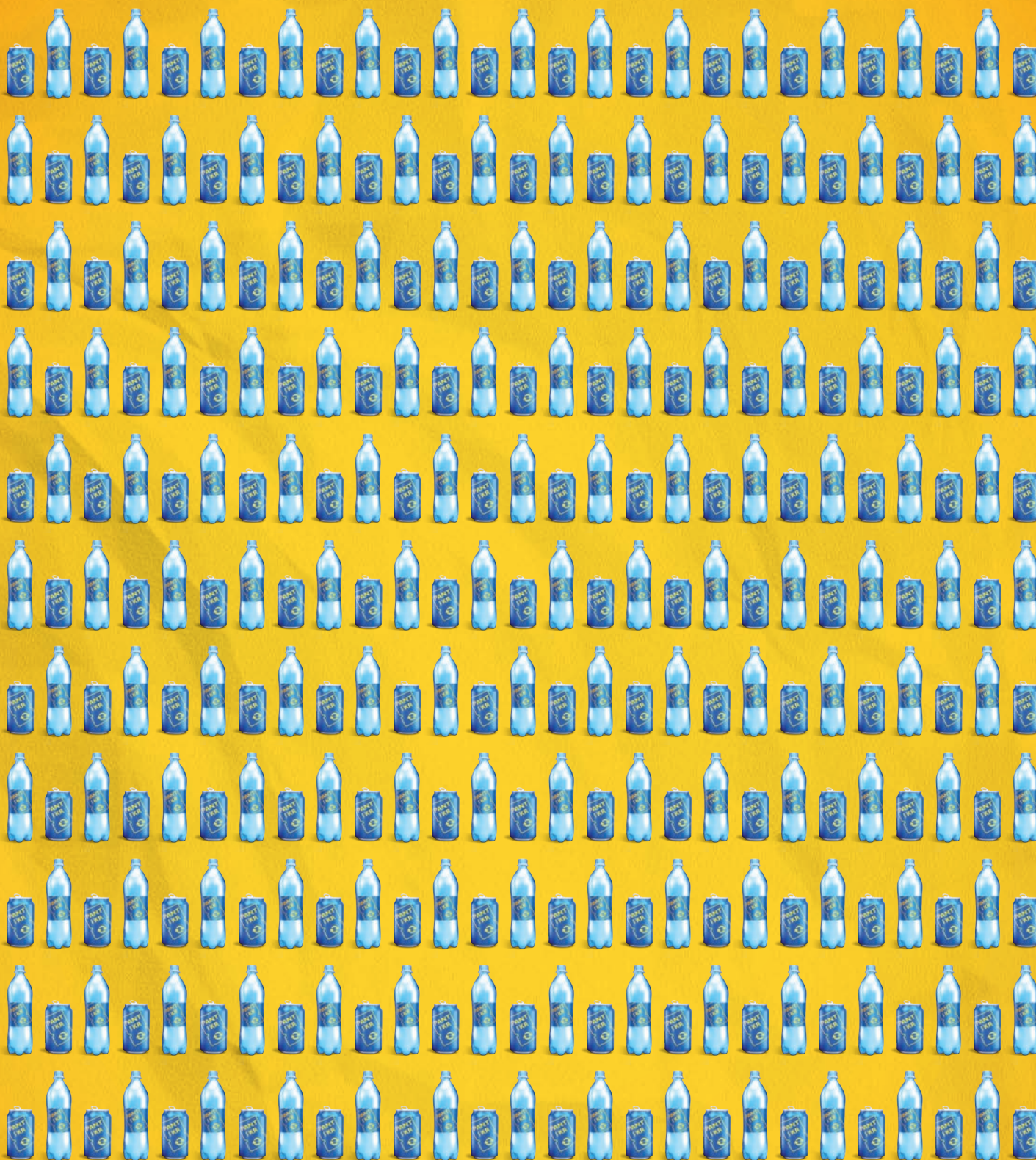
Robert Wallner
robert.wallner@mediakraft.se
tel. 070-992 53 43

Privatprenumeration
12 nummer kostar 660 kronor

E-post

situationsthlm@pressdata.se

Har du mycket pant?

På våra pantmottagningar i Årsta, Frihamnen och Kungens Kurva kan du lämna in hela säckar med pant. Pantpengarna får du insätta på önskat bankkonto och du får naturligtvis samma ersättning som i butik.

Läs mer på www.pantamera.nu. Tack för att du pantar!

PANTAMERA

HUVUDSTAN

Ett skiljetecken med egen dag

TYPOGRAFI Den 6 februari är det semikolonets dag. Då uppmärksammas tecknet som är ett mellanting mellan komma och punkt och som många tycker är lite svåränvänt. När Språktidningen gjorde ett test för ett par år sedan konstaterade de att bara var tredje semikolon användes korrekt.

– Det är vanligt att folk blandar ihop semikolon och kolon. Semikolon kan användas mellan satser som har ett nära samband med varandra när man tycker att punkt är för starkt avskiljande och komma för svagt. Och vid uppräknings siffror med decimaltal, säger Marie Sörlin på Institutet för språk och folkminnen.

Exempel 1.

Skillnaden mellan arbets- och vilodagar blev mindre skarp; hon kunde tillåta sig vilodagar mitt i veckan.

Exempel 2.

1,23; 2,42; 3,07

Det sägs att det var den italienska typografen Aldo Manuzio som var semikolonets upphovsman. Han dog 6 februari 1515. Och många av semikolonets vänner och säkra

stilister världen över vill lyfta fram skiljetecknet på hans dödsdag.

Faktum är att det också används i den ironiska och flirtiga emoji ;).

GERD ERIKSSON

GERD ERIKSSON

"En person byggde en igloo i en snöhög på Medis. Hävdade att det skulle bli en spontan folkölsbar i den. Får se vad som knäcker idén – töväder eller tillståndsenheten."

Signaturen YB Södermalm spekulerar på Twitter 22 januari.

Rörliga stadsbilder visas på *Kaninfågeln*

GATUKONST Den 2 februari blir det världspremiär för en speciell vägg i Hagalunds industriområdet. På väggen finns muralmålningen *Kaninfågeln* som då får sällskap av rörliga bilder som projiceras ovanpå målningen.

Bilderna är gjorda av filmintresserade ungdomar i Solna i samarbete med studenter från Kungliga Konsthögskolan.

– Konst i stadsrummet behöver inte bara vara i betong och stål utan kan bestå av ljud och ljus och vara mer tillfällig. Den rörliga bilden är också ett spännande sätt att levandegöra bortglömda ytor i en stad, säger Geska Brecevic på Smart Kreativ Stad, initiativtagare till verket.

Projiceringsen på *Kaninfågeln* sker kvällar och nätter fram till sista februari.

GERD ERIKSSON

Feministiskt fokus på film

FESTIVAL Under Stockholms feministiska filmfestival visas film regisserad av kvinnor som skildrar kvinnors berättelser och erfarenheter. Det blir en mix av både långfilmer, kortfilmer och dokumentärer.

Invigningsfilm blir *Lady Bird* av regissören Greta Gerwig.

– Den handlar om en tjej på high school som drömmer om komma in på ett college på västkusten där alla intellektuella finns. Och om hennes relation till familjen, vänner, drömmar och ängest.

Är det nån film ni är speciellt glada att kunna visa?

– Thrillern *Angels Wear White* av den kinesiska regissören

ett övegripp. Samtidigt är den en skildring av kontrollen av flickor och kvinnors sexualitet i alla kulturer och samhällen.

Under festivalen visas sammanlagt 25 olika filmer på Zita Folkets bio, Rigoletto, Bio Rio och Klarabiografen.

FOTNOT: Filmfestivalen pågår 22-25 februari.

GERD ERIKSSON

Hur bilar påverkat stadens byggnader

ARKITEKTUR Den 21 februari håller arkitekturhistorikern Martin Röry föredrag på Stadsbiblioteket om hur bilens formgivning från 1880-talet fram till i dag påverkat arkitekturen i olika städer i världen, däribland Stockholm.

Slussen, som byggdes på trettiotalet, och förutom att vara funktionell för biltrafik också skulle fånga de svepande linjerna i dåtidens nya strömlinjeformade bilar som Chrysler Airflow och Volvo PV36.

– En annan plats där bilarna fanns med redan på planeringsstadiet är Sergels Torg. Där skulle plattan med sitt triangelformade mönster och superellipsfontänen vara som en koreografi med bilarna runt omkring, säger Martin Röry.

Motellet Gyllen Ratten från 1957 och parkeringshuset Parkaden från 1965 ritades av arkitekter som också tänkte på byggnadernas samspel med bilarna. Hör Martin Röry berätta på vilket sätt.

GERD ERIKSSON

STADSMUSEET

Allting Östgöttagatan

VANDRING Vill du veta mera om byggnader, händelser, offentlig konst, avrättningsplatser, litteratur eller annat med anknytning till Östgöttagatan, är det läge att gå med på Stadsmuseets vandring *Östgöttagatan ner* 1 februari.

– Vi har haft många tematiska vandringar i Stockholm, men den här vandringen handlar om allt som är relaterat till en enda gata. Högt som lågt. Vi kommer att gå med myrsteget eftersom det finns mycket att berätta, säger guiden Michael Ketzl från Stadsmuseet.

En detalj som den som går med kommer att få höra om är de runda utsmyckningarna mellan fönstren på Stockholms moské. Många kanske tror att det är ett utslag av Ferdinand Bobergs orientalism när han ritade elverket i början av 1900-talet. Men det är något helt annat.

– Utsmyckningarna är en stark-strömskabel i genomskärning, säger guiden Michael Ketzl.

GERD ERIKSSON

SARA TELEMAN DEN FÖRSTA PROFESSORN

"Personligen betyder den här professuren mycket."

ILLUSTRATÖREN SARA TELEMAN blir Sveriges enda professor i illustration när hon nu tillträder sin nya tjänst på Konstfack. För ganska exakt 20 år sedan gick hon själv ut samma skola.

– För mig personligen betyder den här professuren mycket. Jag har gjort många olika saker sen jag gick ut Konstfack. Jag har bland annat arbetat som skribent, illustratör, moderator, kurerat utställningar, varit redaktör för flera böcker, undervisat, varit med och utvecklat bild- och formområdet på Iaspis och läst förlagskunskap. Det kan verka splittrat, men som en vän sa när jag fick den här tjänsten: "Helt plötsligt faller allt på plats". I det här jobbet får alla de här erfarenheterna, samlade i en person, mening.

Hon ser alltså bredden i sitt yrkesliv som en av hennes främsta styrkor.

– Vi lever i en väldigt specialiserad tid då många väljer att fokusera på ett ämne och specialisera sig på det. Men jag har försökt att avgränsa mig till visuell kommunikation.

Sara Teleman kommer att undervisa på Masterprogrammet i Visuell kommunikation, där hon bland annat vill stärka illustratörerna i deras yrkesroll.

– Det är ett yrke som förändrats enormt mycket under de senaste 15-20 åren. Illustratörernas situation liknar ju lite det som fotograferna råkat ut för, eftersom det finns så otroligt mycket bild tillgängligt i dag. Alla äger en dator, alla har en kamera i mobilen – och i och med tekniken är det inte längre ett mysterium hur man ritat en bild, köper loss ett foto eller gör en tryckfärdig pdf. Men yrket innehåller så mycket mer än så. Samtidigt jobbar många illustratörer och formgivare med egeninitierade projekt i nåt som liknar en konstnärs ekonomi.

– Jag vill ställa frågor som: vad kan vi vara, hur kan vi verka – och samtidigt överleva? Och göra studenterna bekväma i sina yrkesroller, så att de också kan förklara för kunder och andra berörda varför vår expertis inom visuell kommunikation är så viktig.

ALEXANDRA SUNDQVIST

Separatorgränd, Kungsholmen 10.01-10.37

En uppochnedvänd cykel, envisa löv, en förseglad spiraltrappa och en gammal fabrikslokal är något av det som ryms i den väl dolda, drygt hundra meter långa, Separatorgränd. TEXT ULF STOLT FOTO MAGNUS SANDBERG

NÅGON HAR SPREJAT "AFA" med en mall på sladdluckan på lyktstolpen i slutet av trappan upp från Pipersgatan. En grön dekal från ett städföretag ovanför. Plattläggningen utmed gatan i rader om fem rektangulära grå cementplattor, avbrutna var femte rad med två horisontella mindre mörkgrå stenar.

Alla hus utmed gatan av rött tegel. Den arkitektoniska uppgiften tydlig – att fasaderna ska harmonisera med den gamla separatorfabriken från sekelskiftet som gett gränden sitt namn.

Från en parkerad bil nere på Pipersgatan kommer två män gående uppför trapporna till

Separatorgränd, en av dem bär en hink med målarfärg och den andre har vad som ser ut att vara en ihoprullad presenning över vänster axel. Precis när de kommer upp till Separatorgränd från trappan ringer telefonen i fickan på mannen som bär den förmodade presenningen. Den andre mannen fortsätter tvärs över gränden och vidare i trappan i riktning Scheelegatan. Han svarar: "Vi är på väg dit nu. Om tre typ".

PLANTERINGAR UTMED BÅDA sidor av gränden framför husen, låga gröna buskar. På två rundade, delar av fasade klängväxter. På en metallucka låst med hänglås mitt i en av planteringarna står

det jerusalemrecords.se.

Tre träbänkar i rad bredvid varandra på höger sida, riktade bort mot den gamla Separatorfabriken och valvet som öppnar mot Fleminggatan.

I två fönster hänger julstjärnor kvar bakom halvt fällda persiener. Och i ett av kontoren – det ser tomt och övergivet ut där inne, en av klockorna i en korridor har stannat på fem över åtta.

Vid ett bord i ett rum på andra sidan gränden sitter två unga kvinnor. Med ryggen mot fönstret står en man. De ser ut att bli informerade om någonting på en bildskärm på kortväggen.

Under den vänstra balkongen på det som tidigare var Separator ABs stora fabriks- och direktionslokal står sex cyklar parkerade, i och omkring en bänk och ett cykelställ. En blå cykel ligger uppochned nära fasaden.

PÅ ANDRA SIDAN gränden, mittemot den förseglade spiraltrappan, står två bänkar på var sida entrén. En kvinna med en dunjacka lagd över axlarna kommer ut, ställer sin kaffekopp på bänken och ställer sig framför den, tänder en cigarett och står sedan kvar, blick stilla, och röker upp den med ganska målmedvetna halsbloss. Sedan tänder hon en ny cigarett,

tar upp kaffekoppen i handen och dricker en klunk, sedan sätter hon sig ner på bänken och röker upp den andra cigaretten lite mer varsamt, fimpar i för ändamålet avsedd behållare, tar kaffekoppen och går in.

Det ligger 17 fimpar i behållaren, tre på marken nedanför.

På en skylt på ett grått metallskåp vid sidan av valvet mot Fleminggatan: "MSB Dieseltank 8100L Reservelverk påfylls med EcoPar alternativt MK1 utan RME".

I det ensamma kala, vintersvarta trädet mitt i stenläggningen nedanför de tre gamla smidesbalkongerna hänger en handfull gulnande löv envist kvar. 🍂

MARIA HAGSTRÖM GOOGLE 'ÄR GUD

HUR GÖR MAN slime? Vad betyder despacito? Vad får jag ut efter skatt? Vem är SR-profilen? Sådant bad vi Google om att få veta förra året. Och Google gav oss svar.

Det är många gånger som Google har räddat mig från att verka dum och okunnig. Och tänk hur många gånger som Google har gett oss diagnoser och hittat botemedel. Hur många gånger har vi inte vänt oss till Google med problem som plågat oss, för att få stöd och svar på våra böner. Fråga och Google ska visa vägen.

Google lyssnar på alla. Det spelar ingen roll hur korkade eller smarta vi är. Enligt en sammanställning av sajten The Chive frågar 50 000 människor i månaden: "Hur hittar jag hem?" Nästan lika många undrar "Bränner man kalorier av att prutta?" Alltid dessa försök till genvägar att gå ner i vikt – mänsklighetens aber. Lika många undrar om aliens finns på riktigt och "när kommer jag att dö?". Vi tror på Google, en allsmäktig fader.

"Är jorden platt?" undrar 5 000

personer och nästan lika många frågar om män har mens. Men Google dömer inte.

VI VILL ATT Google ska guida oss i livet. "Hur"-googlingarna har ökat med 140 procent i världen sedan 2004. Det är ändå fint att få veta att det är många på jorden som kämpar med att knyta slipsen och att bli gravida, många som är nervösa: "Hur kysser man?" Många som vill veta hur

'HUR HITTAR JAG HEM?' NÄSTAN LIKA MÅNGA UNDRAR 'BRÄNNER MAN KALORIER AV ATT PRUTTA?'

man tjänar pengar eller hur man får till pannkakorna och det personliga brevet. Och hur blir man av med fett på magen? Google kan alltid hjälpa.

Google kan mer än så, som att fira Earth Day med en snurrande jordglob i sin logga, därtill ett frågespel för att ta reda på vilket djur vi är. En honungsgrävling eller en jättebläck-

fisk? Google uppgav att svaren var definitiva till tusen procent.

Annat är det med Facebook och de tester som florerar i flödet, där vi kan ta reda på sanningen om oss själva. Jag kommer från Huston, är ett antidepressivt läkemedel, en tussilago, 64 procent sexig, 23 år i hjärtat, men med en intellektuell ålder på 16 år och jag borde ha hetat Anders. Inte säkert till tusen procent.

Google kan ju också räkna, som vad 15 procent av 486 är. Google kan förutspå och föreslå sökningar när jag bara har skrivit ett ord i sökfältet. På så sätt kan Google även skapa poesi, likt en predikan.

Verkligheten är...

Verkligheten är delbar

Verkligheten är inte allt här i världen

*Verkligheten är en illusion
Verkligheten är vår värsta fiende*

GOOGLE ÄR GUD på ett moln i cyberrymden. Gode Google, gör så att allt löser sig. Ingen har så många anhängare som Googleismen. Varje minut lär två miljoner sökningar göras. Google är det närmaste en allvetande enhet som existerar, som kan styrkas vetenskapligt.

Google är allomfattande – är överallt på jorden samtidigt. Google är potentiellt odödlig och oändlig – internet växer och Google finns där för att göra allt lättillgängligt för oss dödliga.

Google kan komma ihåg dina synder, tankar och åsikter, även efter att du har dött – ett "Google afterlife".

Vi ska...

Vi ska gå hand i hand

Vi ska till vm

Vi ska ta över världen

Vi ska ses igen

Och någonstans har vi slutat att tänka själva, precis som i vilken sekt som helst. ☹

Öppna
sparkonto direkt
i mobilen!

559 000 000 KR

...delar vi nu ut i sparränta* till våra kunder.

Hur mycket får du av din bank?

Bli inte nollad!

SBAB!
från dröm till hem

Jämförelsen avser konton hos storbankerna med fria uttag, insättningsgaranti och inga avgifter. Det som skiljer är räntan. Vi har insättningsgaranti på våra konton enligt beslut av Riksgälden. Det innebär att du får ersättning för ditt insatta belopp upp till 950 000 kr om SBAB skulle gå i konkurs eller Finansinspektionen beslutar att garantin ska träda in. Dessutom kan du få ersättning för insättningar från vissa särskilda händelser med högst 5 Mkr. Ersättningen betalas ut av den myndighet som hanterar garantin. För mer information se www.riksigalden.se/sv/insattningsgarantin/ *Gäller utdelning av ränta på sparkonto för 2017.

Konstnären Carl Johan De Geer har varit rotad på Södermalm sedan sextiotalet. Det är här boken *Tellus-syndromet* utspelar sig – en komisk science fiction där "CJ" blir terrormisstänkt och en rymdvarsel tar över hans kropp. **TEXT MARIA HAGSTRÖM FOTO MARTINA HOLMBERG**

SCIENCE SÖDER

Öykla uppför Götgatsbacken – den dagliga motionen. En dubbel macchiato och en fruktdrink med kiwi, banan, blåbär och apelsin – "så tjock att ett sugrör kan stå mitt i" – den dagliga beställningen hos Kaffe på Sankt Paulsgatan.

Carl Johan De Geer tycker om rutiner och är inte mycket för att resa utanför Stockholm.

– Det kan bero på att jag var diplomatbarn och tvingades byta skola och vänner vart tredje år. Det gör att jag gärna vill rota mig på ett ställe.

Rotad är han på Södermalm. Hit flyttade han innan "bostadsrätten var uppfunnen och hyresrätten fanns som ord". Nu bor han med "Slussenrenoveringen" precis utanför dörren. Det är också i de här kvarteren boken *Tellus-syndromet* utspelar sig. Allt börjar på Mosebacke torg, där "CJ" och hans fru Marianne dricker kaffe. I ett block ritar han av vattentornet. Precis som CJ är verklighetens Carl Johan intresserad av Ferdinand Bobergs arkitektur. Men CJ är lite mer "nördig".

Något händer, CJ faller till marken och polisen hittar en "sprängteckning". Därefter: förhörssrum under Rosenbad, terroristmistanke, hypnos och en utomjording vid namn Ho-Jaj som tar över CJ:s kropp.

– Jag har varit science fiction-entusiast sen jag var tonåring, säger han och påpekar sedan att män har varit dominerande inom science fiction och att han försökt tänka på det.

– Till exempel lät jag Säpokvinnan och Säpomannen växla namn med varandra efter att jag skrivit klart förhöret med CJ.

Och bokens rymdvarsel som bor 900 ljusår bort byter kön med jämna mellanrum. Ho-Jaj är mamma/pappa och Me-Du-Za är dotter/son.

– Det här är ju faktiskt kukar, säger han och pekar på bokens framsida och hornen i pannan på rymdvarselen.

– Rätt vad det är kommer nån att märka det och ta bort boken från bokhandeln.

Omslaget är tecknat av Jan Lööf, som också förekommer i berättelsen. Här återfinns fler kända namn, till exempel Håkan Hellström.

– Jag har illustrerat hans sånger i en bok som kom förra året. Han har frågat om jag vill spela trombon på scenen. Jag sa nej, jag spelar ju falskt. Han sa: det gör inget, jag sjunger falskt. Men jag vet av erfarenhet – i

NU FÅR JAG HÅLLA TYST EN STUND SÅ DET FINNS PLATS FÖR NÅN FRÅGA.

29 år var jag trombonist i ett band som hette Blå taget – att jag kan dra med mig andra åt falskt håll. Jag vill inte förstöra för honom.

Carl Johan De Geer pratar på, berättar anekdoter från filminspelningen av *Tillsammans* med Lukas Moodysson, där de byggde om ett helt hus och skådespelarna var gröna i ansiktet efter krokiga vägar, eller när IKEA sålde tyger gjorda av 10-gruppen och Kamprad-kontraktet som inte tillät mer än trestjärnigt boende och inget gratis tyg till textildesignerna, däribland Carl Johan De Geer.

– Nu får jag hålla tyst en stund så det finns plats för nån fråga. Jag brukar ångra mig efteråt och tänka: fyfan, nu har jag babblat så in i helvete och plattat till min omgivning.

I boken beskriver du Mosebacke som en skenbar utopi, vad menar du?

– Så är det med alla vackra platser i Stockholm. På ytan kan torg och parker vara otroligt proffsigt skötta med blommor som blommar olika veckor om året. Men man kan hitta en gammal spruta eller en sliten sko under nån buske på Mariatorget och förstå att det finns ett grymt undre liv.

I 20 år bodde han bara en gata upp från Mariatorget, i en omodern lägenhet på Brännkyrkagatan.

– De andra som bodde där var ofta "illa ute", man hörde gråt och skrik och kraschar på nätterna och vi fick säga till barnen att inte ta på blodiga glasbitar. Det vanligaste sättet att få ett bättre boende var genom byte. I DN fanns små annonser, och ofta stod det: Ej Södermalm.

Själv kom han hit på slutet av sextiotalet, med elva års kötid hos Bostadsförmedlingen, till en tvåa på Folkungagatan utan värme. Innan hade han flyttat mellan rivningskontrakt, som han fått i tre till sex månader av byggfirmor.

– Det revs mycket i stan, men många rivningar stoppades. Man kan se det på Högbergsgatan. Någon gång på fyrtiotalet skulle man bredda gatorna genom att riva hus och flytta trottoaren en jävla bit. Men sen stoppade man det, så det blir lite sicksack mellan äldre hus som sticker ut i gatan.

Historie- och arkitekturintresset märks i boken, Stockholm är en inspiration. Uppföljaren ska börja vid skridskobanan i "Kungsan". Själv har han aldrig stått på ett par skridskor – och kommer aldrig att göra det – han tittar bara på när barnbarnen åker. Och där bakom skridskohytterna står Ho-Jaj.

– Jag utgår bara från en början när jag skriver, jag vet aldrig hur det ska sluta. ☺

CARL JOHAN DE GEER YRKE: Arbetat sedan sextiotalet som konstnär, författare, designer, scenograf, filmskapare och fotograf. **FÖDD:** 13 juli 1938 i Montréal. **BOR:** Slussen **FAMILJ:** Har två barn, Nina och Ernst, och är gift med konstnären Marianne Lindberg De Geer. **AKTUELL MED:** boken *Tellus-syndromet*.

Mitt i Slakthusområdet vid Globen öppnar en ny kulturscen. En plats för såväl musikkonserter, klubbar, utställningar, filmvisningar och föreläsningar. Då byggnadens karaktär för tankarna till en kyrka blev namnet Slaktkyrkan. TEXT DAVID BOGERIUS FOTO MAGNUS SANDBERG

KULTURHUSET SLAKTKYRKAN

Det gnisslande ljudet från ett bromsande tåg hörs från Globens tunnelbanestation. De sista lunchgästerna plockar åt sig av buffén på restaurang EnArena i utkanten av Slakthusområdet. Några dagar tidigare spelade Black Metal-bandet Watain i eventdelen av lokalen, som går under namnet Kraken. Men blodet som hälldes från scenen är nu noga borttvättat.

Bakom en sidodörr med skylten "Backstage" sitter Elisabeth Jensen Bünger och hennes kollegor på Eventhouse AB i ett planeringsmöte.

- Vi är en ganska ambulerande verkstad kan man säga och ingen bestämmer mer än nån annan. Det har blivit så att Lisen Haglund är marknadsföringschef och jag någonting slags produktionsboss. Linn Hutchinson kom in som produktionsassistent för några månader sen, men nu skulle jag hellre kalla henne för bokare, säger Elisabeth Jensen Bünger.

Det amerikanska postpunkbandet The

Lisen Haglund, Linn Hutchinson och Elisabeth Jensen Bünger.

Soft Moon är bokad till den 8 februari, men inte till Kraken utan till Slaktkyrkan ett par hundra meter bort på Styckmästargatan. Slaktkyrkan är klubbnamnet på Slakthusområdets Hus 8, där renoveringen och ombyggnationen är inne i den absoluta slutfasen. I byggnaden, som tidigare rymde tarmrenseri och dyngbod, finns nu bland annat en 18 meter lång bardisk.

- Vi har en fantastiskt rolig chef, Ulf Johansson, som är en glad entreprenör som ►

ser möjligheter överallt. Han hörde talas om att nån skulle ta över lokalen och helt plötsligt var han delägare i det bolaget. Han kopplade på sitt team som är vi och sa att nu blir vi med en till lokal. Det var i augusti, efter semestern. Det är härligt, det finns inte så många fyrkanter i företaget.

Elisabeth Jensen Bünger blev själv snabbt förtjust i byggnaden och ser stora möjligheter att göra något annorlunda av den.

– Den är underbar. I kulturstäder som Melbourn och London finns det såna här lite udda ställen men det har vi inte riktigt i Stockholm än. Det kommer att bli ganska tydligt vad vi vill med Slaktkyrkan rent estetiskt.

ARKITEKTBYRÅN AIX HAR haft det antikvariska ansvaret för huset, som har ett högt kultur- och miljöhistoriskt värde och en så kallad blåmärkning som byggnadsminne i kulturminneslagen.

Med hjälp av Gustaf Wickmans drygt 100 år gamla originalritningar och fotografier kan nu lokalens ursprungliga planlösning och volym återupplevas. I byggnadens centrala rum flankerar åtta pelare ett lanterninkrönt höjt mittparti.

– Det ursprungliga huset lämpar sig verkligen för kulturverksamhet med sin stora rymd och taklanternin. Det är fantastiskt att lokalerna blir tillgängliga för allmänheten, säger ansvarige arkitekten Klas Eriksson på AIX.

Slakthusområdet ingår i Stockholms stads utvecklingsprojekt Söderstaden, där ambitionen är en mer funktionell stadsmiljö med stadsdelar som Johanneshov och Enskede mer sammanlänkade med Hammarby sjöstad och Södermalm än i dag. Slaktkyrkan är ett tidigt exempel på en transformering av äldre bebyggelse för restaurang- och kulturverksamhet, helt enligt Stockholms stads riktlinjer. Fasaderna återfår sitt ursprungliga utseende, men fönster och ingångar har

Elisabeth Jensen Bünger utanför Slaktkyrkan på Styckmästargatan.

JAG TROR ATT DET GÅR ATT SKAPA EN BRA GREJ I SLAKTKYRKAN, ATT MAN KAN GÅ DIT MED SINA KIDS PÅ KANSKE TIO ÅR OCH SE ETT COOLT BAND. Elisabeth Jensen Bünger

ändå anpassats till nutida krav på energieffektivitet och tillgänglighet. Installationerna för den nya restaurangverksamheten i lokalen görs med hänsyn till den befintliga stommen och ytskiktet.

Ombyggnaden ingår i EU-projektet Grow Smarter som bland annat syftar till energieffektiva lösningar för äldre fastigheter och har Stockholm, Barcelona och Köln som demonstrationsstäder.

Slaktkyrkan har emellertid ambitionen att bli mer än ett snyggt och miljövänligt konsertställe med bar och restaurang och marknadsförs som "en mötesplats för konst i alla dess slag".

– Vi har pratat om att ha öppet på söndagar, så att man kan gå dit ungefär som att

man går till kyrkan, med konstutställningar, föreläsningar, filmvisningar, och andra evenemang. Och där kommer även maten in, att man kan äta en god brunch, säger marknadsföringsansvarige, Lisen Haglund.

Elisabeth Jensen Bünger tror även att det lite mer familjeinriktade söndagskonceptet går att koppla ihop med konsertverksamheten.

– Även när man är förälder vill man komma ut och kolla på kultur, men då finns det inte så mycket mer än de vanliga utställningarna. Jag tror att det går att skapa en bra grej i Slaktkyrkan, att man kan gå dit med sina kids på kanske tio år och se ett coolt band.

DET FINNS OCKSÅ för samtiden ovanliga planer för marknadsföringen. Särskilt inom klubb- och evenemangsbranschen där digitala kanaler som Facebook används flitigt. I stället har tankegångarna snarare kretsats kring analoga lösningar.

– Vi är lite trötta på sociala medier och att en massa människor ska tycka så mycket om allting. Vi går tillbaka till nittioalet lite grann och samarbetar med konstnärer när det gäller affischer, flyers och klistermärken. Det är sånt jag själv tycker om, säger Lisen Haglund.

Hon bodde länge i London och såg många

Byggets platschef Bjørn Haglund pratar med Lisen Haglund på Eventhouse AB.

band som aldrig kom till Stockholm.

– Där kunde man gå ut och se ett bra band tre gånger i veckan, alla kom dit och spelade. Jag kan känna att många band mis-sar Stockholm för att det ligger lite off, så där måste vi vara aktiva.

Hennes kollega, bandbokaren Linn Hutchinson tror att det är rätt väg att gå.

– Det är viktigt att vi tror på grejerna vi gör och nu känns det som att vi bokar mycket efter vad vi själva gillar.

Slaktkyrkan rymmer en publik på cirka 500 personer, vilket är en efterfrågad publikkapacitet i Stockholm. Det har länge funnits en uttalad brist på bra lokaler för band och artister som inte riktigt fyller ut ställen som Debaser Strand, Kraken och Nalen.

– Jag tror att det kommer att funka även om det bara är runt 200 pers. Det går att jobba med ljuset och enbart ha upplyst i mitten av lokalen så att det känns som ett mindre rum. Vi har haft samtal med konstnärer och andra kulturutövare om några samarbeten som ska bli jätteintressanta att testa. Det behövs kanske en plats där man

kommer med nåt nytt, säger Elisabeth Jensen Bünger.

I DAG SKIFTAR prisnivån för en konsertupplivelse i Stockholm rejält.

Live Nation tar till exempel 500 kronor för en biljett till svenska tonårsfavoriterna Hov1 på Annexet 12 april. Till flera av spelningarna i Slaktkyrkan kostar biljetten 175 kronor, inklusive serviceavgiften.

– Det har skett stora förändringar de senaste två åren. Ett svenskt band kan ta ett skyhögt gage och kosta lika mycket att boka som ett jättestort band från USA. Men vi som bokar här tillhör ju undergroundscenen och har gjort det i snart åtta år nu. På

SPELNINGAR I SLAKTKYRKAN

8 FEB The Soft Moon och Pink Milk

14 FEB Maggot Heart, Reveal och Obnoxious Youth

15 FEB Michael Gira och Christine O'wman

20 FEB Monolord och Firebreather

23 FEB The Baboon Show och Babian.

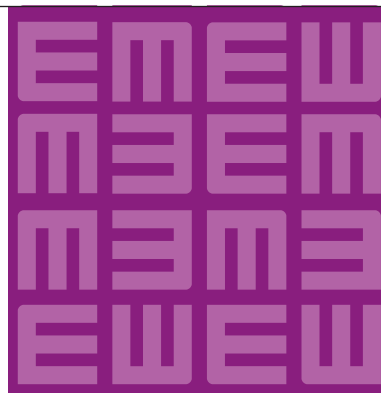
andra ställen i Stockholm kanske de inte brinner lika mycket i hjärtat som vi gör för vissa av banden de bokar. För oss räcker det om en spelning precis går runt.

Publiktillströmningen till flera av Krakens event har redan visat att folk kan tänka sig att ta sig till ställen utanför tullarna även för lite mindre och smalare artister, men Elisabeth Jensen Bünger är faktiskt inte odelat positiv.

– När Kraken öppnade tyckte många att det var schyst att det hände nåt utanför stan, men samtidigt lades Debaser Medis ner och jag vill ju att det ska finnas kultur även inne i stan. Det blir väldigt tråkigt om Stockholms Stad trycker ut alla kulturutövare från mitten, då känns det inte som en storstad längre.

Hon säger med ett leende att hon skulle vilja bli kulturborgmästare, en post som Stockholms stad tidigare talade om att införa.

– Jag vet inte vad som hände med det. Men i såna här tider när världen är skit så är det viktigaste man kan göra att jobba med kultur. Det gör människor glada. ☺

Vi bryr oss om människorna,
husen och staden.

RØDE

Canon

Velbon

Canon

EN INFLUENS

.....

När Therése Lindgren videobloggar eller skriver böcker så tittar och läser människor. Och influeras. Nu är hon aktuell med boken *Vem bryr sig?* Men den psykiska ohälsa hon berättade om i förra boken *Ibland mår jag inte så bra* gör sig fortfarande påmind. Hon äter inte på restaurang, klarar inte av att tala inför fler än tio personer och har inte åkt tåg på sex år. Men hon har kommit en bra bit på vägen. Jämfört med hur det en gång var. TEXT ALEXANDRA SUNDQVIST FOTO JOEL NILSSON

.....

Parkeringen är folktom när Therése Lindgren parkerar sin mammas bil intill gallerian i Sickla. Hon ska köpa smink för att filma en Youtube-video till serien *Budgetjakten*, där hon ger sig ut i sminkdjungeln på jakt efter de bästa budgetalternativen.

Det är en sömning vardagsförmiddag och den optimala tiden för att besöka ett köpcentrum enligt Therése Lindgren, eftersom allt går lite i slow motion. Det är bara hon och några mammor med barnvagnar ute.

Och så två tonårstjejer som går före henne in i sminkbutiken.

De lägger inte märke till Therése Lindgren, men hon noterar dem för att "tonårstjejer... ibland är det bästa som finns, men ibland... inte det bästa".

Väl inne i butiken hör hon hur den ena tjejen protesterar: "Nej, Jossan! L'Oréal testar på djur nu". Jossan vänder sig mot sin kompis: "Ser jag ut som Therése Lindgren eller? I don't give a fuuuuuck".

Sedan brister de båda ut i ett stort asgarv.

Det är från denna dråpliga situation Youtube-stjärnan Therése Lindgren lånat titeln till sin senaste bok *Vem bryr sig?*, en personligt hållen berättelse om hur hon stegvis blev vegetarian och slutligen vegan. För varje såld bok har hon skänkt fem kronor till Världsnaturfonden, WWF. Sedan *Vem bryr sig?* utkom i höstas har den inbundna boken sålt i 50 000 exemplar, vilket genererat 250 000 kronor till Världsnaturfonden. Det är en anmärkningsvärd försäljnings-siffra för en bok som behandlar djurrättsfrågor. Men också en ovanligt bred, lättsam och tillåtande bok i ämnet.

– Personligen tror jag att den bästa strategin om man vill nå ut med ett budskap är att prata med små bokstäver och att inte säga att mitt sätt är det rätta sättet. Därför var det jätteviktigt för mig att berätta att även jag har gjort de här sakerna, att jag också burit päls och ätit så mycket kräftor att jag till slut inte orkat mer. Men det var inte för att jag var en dålig person, utan för att jag inte visste bättre eller brydde mig tillräckligt för att själv söka upp kunskapen.

I *Vem bryr sig?* konstaterar hon att alla kanske inte vill bli veganer, men att alla kan hitta sin grej att engagera sig i. Att bry sig om.

Själv gjorde hon inga medvetna val förrän hon fyllde 25 år, säger hon när vi slår oss ner i soffan i hennes nya lägenhet i Stockholms innerstad. Tidigare bodde hon

JAG GÖR INGA VIDEOS DÄR JAG PREDIKAR FÖR ATT ALLA SKA BLI VEGANER, MEN JAG TROR ATT MAN BÖRJAR TÄNKA PÅ ATT MINSKA SIN KÖTTKONSUMTION NÄR MAN FÖLJT MIG ETT TAG.

vid Gullmarsplan och hade utsikt över en vältrafikerad korsning, numera dansar solkatter över lägenhetens väggar när solen speglas i vattnet utanför fönstret.

– När jag ser tillbaka på vem jag var innan jag startade min Youtubekanal inser jag att jag var väldigt omedvetet egoistisk. Jag har alltid trott att man är sin egen

lyckas smed och att alla kan bli vad som helst, oavsett förutsättningarna. Att vem som helst kan bli president eller Beyoncé. Och i och med det har jag haft noll tolerans eller förståelse för minoriteter, för jag har inte haft nån aning om hur det är att exempelvis leva med funktionsvariationer eller hur det känns att varken identifiera sig som

OM ATT BLI VEGAN

– Jag slutade äta rött kött för att jag fått reda på att svenska grisar aldrig får gå utomhus. Jag såg filmer från bondgårdarna där grisarna lever, det var inga fruktansvärda bilder på misshandlade djur men jag kände ändå att det inte alls var den bilden jag fått under min uppväxt. I skolan och i hemkunskapen, liksom i media och reklamer, får man ju se bilder på glada grisar som är ute på nån äng och har det jättehärligt. Sen fick jag veta hur kycklingar lever och då uteslöt jag det... Och så fortsatte det. Nu har jag varit vegan sen 2015.

man eller kvinna. Jag trodde att jag visste så mycket mer om samhället än vad jag gjorde, säger hon och tillägger:

– När jag får prata till mina följare får jag också prata med dem och ta del av deras perspektiv och erfarenheter. De har förändrat mig, utan dem skulle jag vara en annan. De har lärt mig så otroligt mycket.

Hon beskriver sin uppväxt i Nynäshamn som "superhomogen och jättestereotyp". Mamma, pappa och lillebror. Husdjur, motorbåt, stor villa och lantställe.

– Och på julafton var det ett berg av julklappar. Det är sånt som jag alltid tagit för givet, men det var först när jag startade min Youtubekanal som jag förstod att jag gjorde det. Det jag ser som medelklass eller "inget speciellt" är mångas högsta dröm. Att få fira jul med två friska föräldrar och en lillebror och ett berg av julklappar är få förunnat. Jag är väldigt privilegierad.

– Oj, nu lät det där som ett Fröken Sverige-svar, men jag menar det.

I DAG ÄR Therése Lindgren en av Sveriges största Youtubers med fler än 600 000 följare och tio miljoner videovisningar i månaden. Bara på Instagram har hon 830 000 följare. Det är en gigantisk plattform som hon byggt bit för bit under de senaste fem åren, genom att chosofritt blanda ämnen som psykisk ohälsa, smink och veganism i sina videoklipp.

Hon har också gett ut två bästsäljande böcker och tagit fram egna, veganska kläd- och sminkkollektioner i samarbete med olika företag.

– Jag hoppas jag har bra värderingar som jag kan dela med mig av. Jag menar inte att alla ska ha samma värderingar som jag, men jag tror att mina val kanske kan öppna upp för frågor hos mina tittare. Jag gör inga videos där jag predikar för att alla ska bli ►

veganer, men jag tror att man börjar tänka på att minska sin köttkonsumtion när man följt mig ett tag. Och jag vill gärna tro att jag gör nånting mer än att bara tipsa om läppstift.

Merparten av hennes följare är kvinnor i åldrarna 18-30 år, drygt tio procent är barn.

När jag frågar en 18-åring i min närhet om vad hon tycker om Therése Lindgren svarar hon i sms: "Hon är jättecool! Jag älskar henne! Hon värnar om miljön och äter inte djur. Plus så pratar hon om psykisk ohälsa och sånt. Så hon är jättebra."

När jag svarar att jag precis träffat henne för den här texten åker versalerna fram: "OMG. FAN VAD COOLT. JAG DÖR!!!"

Sina första videor, mestadels sminktips, lade Therése Lindgren ut när hon blev sjukskriven för utmattningssyndrom hösten 2013.

JAG ÄR EN HEMMATJEJ, MEN OCKSÅ RÄDD FÖR ATT FÅ NYA PANIKATTACKER. I DAG GÅR JAG PÅ MÖTEN NÄSTAN VARJE DAG, NÅNTING SOM VARIT OMÖJLIGT FÖR MIG FÖR TRE ÅR SEN.

Under den period då hon mådde som sämst låg hon på soffan, stirrade ut genom fönstret, åt godis och väntade på att hennes pojkvän Anders skulle komma hem från arbetet.

– Jag har aldrig känt mig så avskärmad från resten av världen som under mina perioder av sjukskrivning.

Att läsa en bok eller följa handlingen i en film var omöjligt, hjärnan stängde av som en konsekvens av utbrändheten.

Men de korta Youtube-klippene däremot...

I självbiografien *Ibland mår jag inte så bra* minns hon: "Plötsligt kunde jag sysselsätta mig i timmar! Förvisso med en sovpaus varannan timme, men äntligen hade jag någonting att ägna tiden mellan terapibesöken åt. Halleluja! Youtube gjorde mig glad. Särskilt färgglada videor om glittriga ögonskuggor ackompanjerade av ukelele [...]. Det började klia i fingrarna".

Tanken föddes – kanske kunde hon göra någonting liknande?

Therése Lindgren började med en blogg men startade så småningom sin Youtubekanal. Följarskaran strömmade till när hon

började prata öppet och hudlöst om sin psykiska ohälsa och exploderade i augusti 2015 efter en video, där hon gråtande berättade att hennes pojkvän gjort slut.

– När jag berättade att jag hade panikångest på Youtube 2014 kände jag mig absolut inte som en youtuber eller en influencer utan tänkte snarare att "sånt ska man ju inte berätta" och "så ska man inte må". Jag har alltid följt Blondinbella, Kenza och Kissies bloggar – men de berättade aldrig så privata saker. Men det gjorde jag.

– Det fick mig att jag känna mig annorlunda. I dag är det betydligt fler som berättar om sin psykiska ohälsa, säger hon.

THERÉSE LINDGREN GICK i bräschen för en ny tids svenska Youtubestjärnor, de som berättar hur de verkligen mår, vad de har ångest

över och som låter bli att låtsas att allt är bra.

Enligt den brittiske medieanalytikern Mark Mulligan har dagens Youtubestjärnor en liknande betydelse för ungdomskulturen som Elvis Presley hade på femtiotalet, eller Sex Pistols på sjuttiotalet. Undersökningar visar att en stor anledning till deras popularitet är att de är vanliga och mer "relaterbara" än andra kändisar.

Liksom att de är sina egna och inte produkter av stora PR-maskinerier.

Therése Lindgren har bidragit till att

FANS RINGER PÅ DÖRREN

– Ibland kommer det hit folk som ringer på för att de vill kramas och ta en selfie. Jag tror inte att de förstår skillnaden mellan att jag aldrig träffat dem, men de har tittat på mig. Ibland öppnar jag av misstag när jag väntar på ett bud. Men om jag berättar i en video att jag tycker att det är jobbigt när tio personer ringer på dörren så dyker det upp tolv personer nästa dag – och dagen efter det ännu fler. Jag har märkt att den sortens beteende blir mindre om man inte pratar om det, detsamma gäller näthat och trakasserier.

avdramatisera synen på psykisk ohälsa i sina klipp och i självbiografien, där hon berättar om sina olika diagnoser – bland annat utmattningssyndrom, generaliserat ångestsyndrom, (GAD), social fobi och depression. Någonting hon till en början självmedicerade med alkohol, fram till att hon fick professionell hjälp i form av bland annat psykodynamisk terapi, kbt-behandling och behandling för sitt missbruk.

I en video med titeln *Min alkoholism*, från september 2016, berättar hon: "När jag dricker alkohol får jag inte panikattacker och när jag har druckit alkohol så har jag inte social fobi. Om jag får dricka alkohol så skulle jag kunna ha en fanträff, då skulle jag kunna gå på ett möte utan att vara nervös. Det här är sjukt och det är vidrigt, och absolut inte en metod som fungerar i längden".

I vissa perioder har hon haft svårt att lämna lägenheten eller handla i mataffären till följd av sin sociala fobi.

– Jag är en hemmatjej, men också rädd för att få nya panikattacker. I dag går jag på möten nästan varje dag, nånting som hade varit omöjligt för mig för tre år sen då jag var nervös för allting. Jag har däremot inte åkt tåg på sex år eller varit utomlands sedan 2011. Överlag undviker jag miljöer där jag tidigare fått panikattacker därför att rädslan för att exempelvis vara fast i en tågvagn och få en panikattack fortfarande är så stark.

– Jag kan inte heller prata för fler än tio personer. Jag undviker att gå i gallerior, för att jag tycker att det är för mycket folk och för många ljud. Jag äter inte ute på restaurang och går väldigt sällan på events eftersom jag får ångest av dem. Jag har kommit en bra bit på vägen men arbetar fortfarande på många saker.

Boken *Ibland mår jag inte så bra* blev årets mest sålda fackbok 2016 och har i skrivande stund sålt i 210 000 exemplar. Den har hylats, inte minst för att Therése Lindgren aldrig romantiserar sin psykiska ohälsa.

– Jag har alltid skrivit dagbok så det kändes nästan som att jag skrev dagbok när jag skrev boken, fast en jättelång dagbok. När den publicerades kändes det konstigt att personer jag känner privat läste den, för jag berättar mer i den än vad jag nånsin gjort för dem. Jag har aldrig berättat för mina föräldrar att jag varit med om ett sexuellt övergrepp, jag har aldrig berättat för mina ►

bästa vänner om vilken ångest jag lever med, exakt hur illa mina panikattacker varit eller hur allting började.

– Det var inte särskilt jobbigt att skriva den, men desto jobbigare att se närstående som läst boken i ögonen. De hade så många frågor.

Går du nånsin tillbaka till boken och läser i den själv?

– Jag gjorde det senast i december när jag själv mådde dåligt. Jag mådde sämre än jag gjort på flera år. Då läste jag faktiskt mina egna tips på hur man kan leva med ångest. Det är inte så att just mina tips är de enda

som fungerar, men jag vet ju att de har fungerat för mig förut. Och det var ganska skönt att läsa i boken och känna att jag har mått så här förut men tagit mig ur det.

Och hur mår du i dag?

– Nu mår jag bättre.

Dagen före julafton publicerade Therése Lindgren videon *Årets ärligaste video* där hon berättade för sina tittare att hennes ångest blivit värre. Att hon nästan mådde

NÄR JAG FÅR MEJL FRÅN PERSONER SOM BERÄTTAR ATT DE ÄR GLADA ATT JAG PRATAR OM MIN PANIKÅNGEST FÖR ATT DET GÖR DET LÄTTARE FÖR DEM ATT SÄTTA ORD PÅ SIN EGEN.

lika dåligt som 2012 då hon rasade ihop fullständigt. Och att hon var rädd för att hamna där igen.

– Jag har alltid känt att jag och mina följare har en nära relation och jag vill kunna berätta hur jag mår. En sak jag märkt är att när jag började berätta om min ångest, panikångest och mina utseendemässiga komplex 2014 fick jag bara stöttande kommentarer, delvis eftersom det är saker som tynger många människor och som de känner igen sig i.

– I dag får jag fler kommentarer om att jag ”borde vara mer tacksam”. Men att jag

lever med ångest har ingenting att göra med om jag är tacksam för min följarskara eller inte.

Klimatet i kommentarsfälten på Youtube har hårdnat, konstaterar hon. Och berättar att hon därför medvetet valde att vara mer privat förra året.

I DAG LÄGGER Therése Lindgren ut fyra nya videor varje vecka – ofta filmade hemma i lägenheten – där hennes följare ges en inblick i hennes liv. Hon producerar också ett inslag till Kanal 5:s streamingtjänst Dplay där hon har en egen webb-tv-serie.

I en video kan hon visa vad hon gjort under dagen, i en annan testa något nytt som att gå till en spådam eller prova en läppump, utmana sin flygrädsla, rensa garderoben eller prova olika ”life hacks”.

Nu har hon emellertid valt att lägga ut allt sälj externt, för att få mer tid till det hon får mest energi av – att producera videos. Och för att hushålla lite mer med sin energi. Under sina succéår har hon varit nära att gå in i väggen igen flera gånger.

– Jag vill tillbaka till att göra det jag tycker är kul, och att göra videos är fortfarande det roligaste.

En sak en slås av när en tittar på Therése Lindgrens videor är att hon ofta är rolig, ja fruktansvärt roligt. Hon har en komisk tajming, som närmast måste räknas som en talang.

– Jag försöker vara personlig och mig själv i klippen. Om jag träffar en person kanske jag tänker nåt, men jag säger inte precis det jag tänker på. Men på Youtube gör jag det och då kan det bli rätt knäppt och lite roligt.

Hon liknar relationen med sin följarskara vid ett förhållande.

– Det finns likheter med ett förhållande till en partner. Det är inte så att man glider ifrån varandra helt och hållet men i perioder har man inte riktigt samma koppling till varandra. Man är inte på samma nivå. Så har det känts med de som följer mig på Youtube; ibland glider vi ifrån varandra – men vi hittar alltid tillbaka. Jag har ingen strategi i relation till dem, däremot brukar jag lägga örat mot marken och lyssna in vad de skriver i kommentarsfälten. De efterfrågar väldigt mycket hela tiden och kan påpeka saker i stil med: ”Therése, du är inte lika personlig längre”; eller ”Det känns som att du

bara skrattar och har kul nu för tiden, är det verkligen så kul?”

Therése Lindgren ger ett samlat intryck där hon sitter uppkrupen i en fåtölj i vardagsrummet medan fotograf och fotoassistent riggar upp i hennes arbetsrum.

Hon är lite mer reserverad än i sina videor, samtidigt vänlig, precis och professionell. På frågan om vilka hennes drivkrafter är sitter hon tyst en stund innan hon svarar.

– Jag tror att jag vill göra mig själv stolt över mig själv. Känna att jag gör nånting bra. För när jag är stolt över mig själv så det svårt för mig att ha dålig självkänsla... Hela mitt liv har jag komplex för att jag har en stor näsa, men det är svårt att bry sig om det när jag vet att jag samlar in mer än en halv miljon kronor till Djurens Rätt.

– När jag får mejl från personer som berättar att de är glada att jag pratar om min panikångest för att det gör det lättare för dem att sätta ord på sin egen, eller när föräldrar skriver att deras barn inte får kolla på nån annan kanal än min på Youtube, då känner jag mig stolt över mig själv när jag går och lägger mig. Det blir så tydligt vad som är viktigt och vad som är oviktigt. 📌

THERÉSE JESSICA LINDGREN

FÖDD: 15 februari 1987 i Nynäshamn. Uppvuxen i Nynäshamn.

BOR: Stockholm.

GÖR: Influencer och videobloggare sedan 2013. Driver en egen Youtubekanal med fler än 600 000 följare och totalt 330 miljoner visningar (siffror i januari 2018). Debuterade som författare med den självbiografiska boken *Ibland mår jag inte så bra* hösten 2016. I den berättar Therése Lindgren om sin psykiska ohälsa och hur hon gör för att försöka leva med den.

AKTUELL MED: Boken *Vem bryr sig?* som handlar om djurrättsfrågor och hur mat-, kläd- och skönhetsindustrin exploaterar djur, liksom om hennes eget beslut att bli vegan.

Kuriosa: Har sålt 280 000 exemplar av sina två böcker under de 14 månader de har funnits i handeln.

UTMÄRKELSER I URVAL: Utsedd till Årets Youtuber på Guldtuben åren 2015 och 2016, blev även till Årets webbteveprofil på Kristallengalan 2016. Förra året fick hon priset Guldrättan av djurrättsorganisationen Djurens Rätt.

ULF STOLT

INTE ETT ÖGA GR

Det finns grovt räknat tre typer. Och katalogiserat under de tre vanligaste typerna ryms en samling av varandra oberoende delorsaker som sammantaget bidrar till att det som skett och nu behöver hanteras – synnerligen grumlig blick – slutligen nått fram.

Jag tröskar mig därför vidare genom de medicinska hemsidornas varför.

Ögats lins består i princip bara av vatten och protein. Och proteinet förändras med tiden.

Åtskilliga orsakssamband staplas upp. Som att åldrade celler blir kvar i ögat – de kan inte försvinna ut i luften inne i ögat, som andra döda hudceller kan – och lagras därför i linsen och gör att den tjocknar och gulnar. Eller att färre näringsämnen når fram till ögats lins vilket bidrar till att göra den ogenomskinlig. Alkohol och tobak kan också bidra, likaså överexponering av ultraviolett ljus. Och sjukdomar som hypotyreos och diabetes kan påverka. Och överanvändning av kortikosteroider, ögonkirurgi, hjärnskakning eller strålning för att behandla tumörer i ögat.

Allt sådant kan ha med att göra varför jag numera – även om det skett succesivt och jag nu drar mig till minnes att de

första tecken härrör från så långt som två år tillbaka – blickar ut mot tillvaron genom mina progressiva glasögonlinser som vore de lindade med Gladpack.

Allting disigt. Gråmönjigt. Oskarpt. Utflutet. Ljuskäglor från mötande bilar tredubbelt stora och utsmetade över vindrutan. Vänster öga värst. Och det är också på den sidan av kroppen de första motoriska misstagen börjar ske – milda krockar med dörrposter i samband med in- och utpasseringar i möblerade rum, kundvagnar som slår in i hörnen av stapelvaror i gångarna i affären, problem att finkalibrera avstånds-

BLICKAR UT MOT TILLVARON GENOM MINA PROGRESSIVA GLASÖGONLINSER SOM VORE DE LINDADE MED GLADPACK.

bedömningen i samband med inhämtning av olika föremål.

Böcker är det ett drygt år sedan det gick att läsa.

Hantera mail och sociala medier på telefonen går allt sämre – trots att jag skyller på uttjänt skärm och skral belysning är det främst en sak det beror på.

Starr. Grå starr.

GUBBEN BREDVID MIG i slutet av korridoren har redan gjort ena ögat, ska göra sitt högra nu. Han kan därför redan drillen med ögon-droppar och pupillvidgande. Jag ska göra första, det vänstra, så jag får hela bruksanvisning uppläst av den unga spinkiga mannen med munskyddet hängande i en ögla runt höger öra som droppar oss den första dosen bedövning, håller upp för att vi inte ska blinka bort det trots stinget och svedan och sedan raskt försvinner in bakom dörren till operationssalen igen.

Jag bär blå hätta runt håret. Blå skysydd. Och så någon sorts blå, fotsidd

långrock med liten krage och tryckknappar fram, materialet känns som om det kommer från samma svårtolkade tillverkare som den som snidar engångslakan av papper.

Det sitter en affisch på väggen mellan två dörrar: den ena går till ett läkarrum, den andra till personalrummet – när den emellanåt öppnas och stängs hör jag deras

ÅTT

mellanrostade kaffeskämt och skattar mig lycklig att det var längesedan jag arbetade någonstans där rasterna är schemalagda via centrala förhandlingar. Affischen visar ett öga i genomskärning och var den friska linsen opereras in. Jag ser och läser. I nedre hörnet logotypen från det företag som tillverkar den synkorrigerande lins jag valt - en Tecnis Symphony Extended Range of Vision IOL.

Dörren till operationssalen öppnas igen. Nya droppar.

Sedan beordras vi följa efter honom innanför dörren och sätta oss på stolarna till höger om dubbeldörrarna.

DOFT AV RENGÖRINGSSPRIT. Ögonfranskanterna tvättas med spritade bomullspinnar. Mera bedövning droppas i, och en liten droppe med ytterligare pupillvidgande. Jag får en handduk instoppad i skarven mellan hårhättan och örat - då ögat spolas regelbundet med vatten

under ingreppet ska den förhindra att jag blir blöt på halsen.

Läkaren kommer in.

Jag hör att de dubbelkollar mitt personnummer mot den lins jag ska ha. Jag uppfattar att personalen i rummet samlas kring huvuddelen av stolen där jag ligger nedtippad, jag ombeds öppna ögat och den genomskinliga och självhäftande öppningen i en annars grön operationsduk fästs kring ögat. Jag känner hur den självhäftande plasten öppnas, ögat ligger fritt och läkaren säger att det nu sitter en hake i ögonlocket som hindrar ögat från att stängas, men att det är bra om jag har båda ögonen öppna.

Och bara slappnar av nu och tittar rakt fram.

Lampan som en argonsvets rakt in i pupillen. Inget känns. Till vänster, i periferin av synfältet, ser jag konturerna av två underarmar.

Sedan börjar det liksom oövertygande att bölja sig i synfältet.

UPPSALA KONSERT & KONGRESS

2-4/2

BACH!!!

*Soloverk för cello, klaver och violin.
Tre monumental konsalter,
tre extraordinära uttolkare,
tre dagar signerade J.S. Bach.*

ISABELLE FAUST - VIOLIN
ANDREAS BRANTELID - CELLO
CHRISTIAN IHLE HADLAND - PIANO

2/5
Chick
Corea

SOLO PIANO CONCERT

*Unik solokonsert med en av
jazzens absolut största.*

Följ oss på ukk.se, Facebook, Instagram och Spotify. #uppsalakonsertkongress
BILJETTER: ukk.se 018-727 90 00

Frisör

från träskosandaler till ridstövlar. Vi måste det för att kunna hålla i gång produktionen. Vi gör hovar till nån på Operan om de ska se ut som hästar. Och det är ju jätteroligt. Det är en utmaning att få en ballerina att dansa på tåspetsarna i slalompijåxor.

Att köpa ett par handgjorda skor kostar från 15 000 och uppåt.

– Att köpa dyra, bra skor är en investering. Säg att du köper ett par handsydda engelska herrskor, där allt är sytt ordentligt. Dom kan du ha i 15 år utan problem om du sköter om dom. Men det viktiga är att man kommer hit när nånting behöver repareras. För de produkterna som redan är producerade, de ska användas. De ska inte kastas.

På sextiotalet expanderade utländska

snabbklackföretag till Sverige. Verkstäderna erbjöd snabbklackning och snabba nyckelkopior. Något som resulterade i att skomakarna behövde börja göra detsamma för att inte bli utkonkurrerade.

– De snodde de enkla jobben från skomakarna och låssmederna. Och låg på ställen där det var lätt för kunderna att nå dem och snabbt få servicen utförd: vid tunnelbanor, busshållplatser och varuhus. De gjorde bara sånt som det gick att tjäna snabba pengar på. Om ett jobb tog för lång tid att utföra sa de åt kunden att slänga skorna. I stället för att de riktiga skomakarna fick jobben. Under den perioden var det många riktiga skomakerier som gick omkull. Importen kom i gång då

på sextio-sjuttioalet och man skulle ha importerade skor. Det var inte fint att ha gamla svenska dojor.

INREDNINGSARKITEKTEK LENA LARSSON tyckte på sextioalet att tillvaron skulle vara lätt-skött och enkel. Hon lanserade begreppet ”köp, slit och släng”. Många tog begreppet till sig och det blev ett ideal.

– Samtidigt tror jag att man konsumerade mindre då. På det viset var det bättre miljömässigt för i dag konsumerar man väldigt mycket. I dag är det många som köper och slänger, men de sliter inte. Så det är på sätt och vis sämre, att man gått ett steg vidare och inte ens bryr sig om att ta hand om och slita sina grejer. Köp och släng tycker jag vi

”Vintage-doktorn” Linda Lindgren började redan som tonåring att laga och fixa kläder.

**JAG ÄLSKAR OCKSÅ
UTMANINGEN I ATT
NÅN KOMMER MED
EN GAMMAL DAM-
TIDNING OCH
SÄGER ATT JAG
VILL HA DEN HÄR
KLÄNNINGEN. OCH
JAG KAN FIXA DET.**

Linda Lindgren

HADDE JAG VELAT GÖRA PENGAR HADDE JAG INTE GJORT SKOR. ÄR MAN HANTVERKARE SÅ ÄR MAN DET FÖR ATT MAN VILL NÅNTING MER ÄN ATT HA ETT VÄLBETALT JOBB. Carina Eneroth

lever i, säger Elin Manker.

Carina Eneroth menar att det inte längre hör till vår verklighetsuppfattning att de saker vi använder i vår vardag faktiskt kan vara närproducerade och handgjorda.

– Det märker vi hela tiden här i butiken när vi säger att vi gör skorna här. 'Jaha, men var tillverkas de sen då?' frågar kunden. Jag kan få gå in och hämta delar av materialet som vi har kvar, för att kunna visa fodret som blev över när vi skar till och sydde skorna här inne. Vi är så långt ifrån att man faktiskt kan producera nånting. Vi tror att vi måste ha robotar, maskiner och high tech för precis allting. Men hela vårt samhälle är ju byggt för hand från början.

Den moderna tekniken är inget som Sarah Wing upplever som ett hot mot sin egen bransch.

– Det kom nån flowbee på åttiotalet som man kopplade till dammsugaren för att klippa sitt eget hår men det var inte så lyckat. En riktig tv-shopsgrej. Det är nog enda hotet som frisörbranschen utsatts för. Så jag skulle tro att just frisörer är några av dom som klarar sig bäst, hantverkarmässigt. För folk måste ju alltid klippa sig.

Även i hennes retroinspirerade salong är den moderna tekniken ett nödvändigt inslag.

– Det är ju inte som att jag har en rad av torkhuvar här där det sitter en massa kvinnor. Folk vill att det ska gå snabbare, man vill oftast inte sitta här för länge. Därför får man jobba med moderna tekniker. Även de som har retrofrisyrer är påverkade av samhällets snabbhet.

Carina Eneroth tror att ett mer återbruksinriktat tänk börjar slå rot hos dagens konsumenter.

Elin Manker säger att det är svårt att sja om framtiden, men hon tror inte att hantverkarna kommer att försvinna.

– Jag tror att de kommer finnas kvar. Det kommer nog alltid finans ett intresse för hantverk. Sen kommer det aldrig vara en bransch som man blir rik på utan det handlar ju om nånting som man gör av andra skäl.

Hon får medhåll av skomakaren Carina Eneroth.

– Vi som håller på med hantverk har ju samma livsfilosofi. Hade jag velat göra pengar hade jag inte gjort skor. Är man hantverkare så är man det för att man vill nånting mer än att ha ett välbetalt jobb så att man har råd ha en hobby vid sidan om. Man jobbar med nånting som man vill göra och som ger en tillfredsställelse. ☺

MIN PRESSSEN

Mikael Karlsson säljer Situation Sthlm utanför Systembolaget vid DN-skrapan. Där har han bland annat träffat fotbollsspelare han tränat. Självt spelade han tills korsbandet gick av.

BERÄTTAT FÖR **MARIA HAGSTRÖM** FOTO **MARTINA HOLMBERG**

MIN PLATS

Personalen är skitbra på Bolaget. De brukar komma ut med kaffe och jag har fått handskar av dem. Här vid Matpressen sitter en tiggare, en väldigt trevlig kille, som jag kommer bra överens med. Så det här är ett bra ställe. För ett tag sen kom en gammal fotbollsspelare fram. Jag hade inte sett honom sen 2009, då jag tränade honom i Enskede IK. Mellan 1987 och 2011 var jag fotbollstränare i olika föreningar, ett tag som huvudtränare i division tre. Självt lirade jag tills korsbandet slets av 1991. Jag hade spelat sen jag var barn, hela familjen var fotbollsintresserad. Nu för tiden går jag på matcher tack vare biljetter som Hammarby ger till Situation Sthlm.

Förutom att sälja tidningen är jag med i Blixtjobb. Där matchar Stadsmissionen folk till olika uppdrag. Jag får göra allt möjligt: flyttningar, dödsbon, städning och måleri. Jag önskar att jag kunde bli av med proble-

men i benen så att jag kunde jobba mer. Jag har lymfödem. Det är nåt man får leva med. Jag måste ta en massa mediciner och ibland tömmer läkarna benen på vätska. Det är inte optimalt att sitta på bussar hela nätterna, men de senaste två åren är det där jag har sovit, om jag inte haft pengar till vandrarhem eller sovit över hos kompisar. Soc har bokat plats på Hammarbybacken (akutboende för män), men där är riktigt äckligt och otrevligt så jag sover hellre på bussar än på det stället.

Det finns ett tjugotal gubbar som samlas på Centralen sent om kvällarna. De har stenkoll på bussarna och vet vilka man kan åka för att slippa stå ute och vänta på nästa. Jag brukar ta sista pendeln till Södertälje, sen bussen till Stockholm och därefter bussen till Uppsala. Där går första pendeln mot Södertälje igen. Då har man det ändå varmt. ☺

#METOO PÅ GATAN

– Situation Sthlms säljare i enkät om sexuella trakasserier

En förfrågan om att köpa sex, bli upptröskt mot sin vilja mot ett skyltfönster och "frierier". Det är några av de händelser kvinnliga Situation Sthlm-försäljare varit med om. I samband med #metoo-rörelsen har försäljarna i en enkät svarat på om de blivit utsatta för sexuella trakasserier eller ofredanden när de säljer tidningen. 75 procent av de svarande kvinnorna kryssade i "ja". **TEXT MARIA HAGSTRÖM FOTO ISTOCK/MEGAN MIKS**

DET HÄNDE ETT antal gånger, att den "sliskiga" mannen kom fram till Situation Sthlm-försäljaren Ann Malmberg när hon sålde tidningar utanför NK. I handen hade han 40 kronor, gav dem till henne men ville inte ha någon tidning.

– Han sa: "Så du kan få nåt varmt i dig". Man kan ju tänka att det skulle kunna handla om en kaffe, men inte när det gäller honom, den otäcka blicken menade nåt annat. Han tyckte

väl att om han gett pengar så ska man gå med på nåt. Han tryckte mig mot väggen och skyltfönstret och höll fast mig. Det var väldigt obehagligt, berättar hon.

Vid ett tillfälle dök en Situation Sthlm-försäljare upp och mannen lämnade platsen. Andra gånger gick han därifrån själv efter en stund. Men inte enda gång var det någon annan som ingrep.

– Det är alltid mycket folk där,

HAN SA: 'SÅ DU KAN FÅ NÅT VARMT I DIG'. MAN KAN JU TÄNKA ATT DET SKULLE KUNNA HANDLA OM EN KAFFE, MEN INTE NÄR DET GÄLLER HONOM, DEN OTÄCKA BLICKEN MENADE NÅT ANNAT. **Ann Malmberg**

några måste ha sett, men ingen gjorde nåt. Man kan inte lita på att nån räddar en, säger hon.

Under en period höll hon sedan särskild uppsikt när hon jobbade. Om mannen dök upp ville hon hinna in på NK och gömma sig. Efter en tid försvann han.

– Han kanske är nån annanstans och ofredar nu. Jag tror att en annan försäljare också har varit utsatt för honom. Han var helt klart sjuk, men man får inte göra så för det.

Ann Malmberg är en av de personer som i en enkät av Situation Sthlm har angett att hon blivit utsatt för verbala eller fysiska sexuella trakasserier, övergrepp, kränkningar eller ofredanden i samband med att de sålt Situation Sthlm.

23 personer – tolv kvinnor och elva män – fyllde i enkäten. 75 procent av kvinnorna har blivit utsatta i samband med tidningsförsäljningen. En man svarade ja på frågan.

– Det här är förfärliga siffror. Vi vet sen tidigare att våra säljare, och socialt utsatta människor generellt, är extra utsatta och överrepresenterade som brottsoffer, framför allt kvinnor, säger Jenny Lindroth, verksamhetschef Situation Sthlm:s sociala verksamhet.

– Vi gjorde den här undersökning-
en för att ta reda på i vilken utsträck-

ning sexuella ofredande förekommer under tidningsförsäljningen. Mot bakgrund av hur illa det ser ut kommer vi nu att gå vidare – i ett första steg samtal med samtliga kvinnliga försäljare – för att ta reda på hur vi kan stötta dem som är drabbade.

En annan försäljare säger att hon har "friare" som kommer fram till henne när hon säljer tidningen, och som säger att de vill ta med henne hem.

– De säger att jag är vacker och att jag skulle kunna bli deras fru. Jag måste åla mig ur när de blir väl kramiga. Det är inga tidningskunder, det är andra personer som kommer förbi. Då brukar jag byta plats och om de kommer fram igen åker jag därifrån, det går inte att jobba då. Jag känner mig också otrygg.

ANN MALMBERG TYCKER att det är svårt att veta hur hon ska handskas med de obehagliga saker som sker "stup i kvarten" – att personer, ofta män som är påverkade av alkohol eller droger, går för nära och står och hänger och "babblar".

– Det känns som trakasserier. Går inte att värja sig, jag står ju där helt öppet. Jag kan inte veta vad som händer om jag säger ifrån och jag vill inte bråka framför mina kunder, säger hon och tillägger att hon också har erfarenheter av att bli slagen i ett

tidigare förhållande i minnet.

Mia Nyqvist känner igen det där med okända fulla män som kommer fram, pratar och lägger armen om henne när hon säljer tidningen.

– Det har hänt. Jag tror inte att de hade gjort så om jag varit en man och jag har inte varit med om att nån kvinna gör så. Det är jobbigt och de stör mig i mitt arbete. Och jag kan tänka mig att en del människor som går förbi och tänker: "de där är polare, hon brukar nog vara lika full som de där".

Men mest utsatt har hon ändå varit utanför arbetet.

– Det händer väl nåt titt som tätt. På nåt sätt är jag hårdad. Fast ibland blir jag jävligt irriterad och har lust att ge nån en rak höger. Jag tror att de flesta kvinnor har varit med om nåt kränkande. Jag vet inte varför, tänker sig karlar inte för eller tror de att det är något vi vill?

I ENKÄTEN SVARAR 83 procent av kvinnorna att de har blivit utsatta för verbala eller fysiska sexuella trakasserier, övergrepp, kränkningar eller ofredanden, oavsett om det är på jobbet eller utanför. Motsvarande för männen är 36 procent.

När Situation Sthlm i förra numret intervjuade forskaren Anke Stallwitz berättade hon att våld mot kvinnor är mycket närvarande i Stockholms drogmiljö. Också Metoo-uppropet #utanskyddsnet vittnar om ett utbrett sexuellt våld. På utanskyddsnet.nu har 69 kvinnor skrivit sina berättelser om övergrepp.

Även i boken *Hemlös med egna ord: Situation Sthlm 2008-2014*, som innehåller texter av tidningsförsäljarna, finns det personer som vittnar om övergrepp. Susanne skriver om

hur hon blev utsatt av sin morbror redan som sexåring och Rose-Marie lyfter utsattheten som hemlös:

"Det är tuftt att vara kvinna och hemlös för vi kvinnor blir mycket mer utsatta, utnyttjade av männen, rånade, slagna och kränkta, självkänslan är totalt noll."

Hon berättar om när hon skulle sova hos en man. Hon anade att han fordrade någonting av henne, fast han sa: "Rosie, passa på att vila ut nu."

"På natten då jag sov kände jag kladdande händer på min kropp, kände avsmak och tog min ryggsäck och gick. Tycker att det är bättre att vandra ute på gatan än att bli antastad."

I en annan text berättar hon om en man som kom fram till henne när hon sålde tidningen. Hon trodde att han ville köpa. Det ville han, men inte tidningen.

"Han frågade mig hur mycket jag tog för sex och jag sa till honom: 'Ursäkta, jag säljer tidningen och det här är ett jobb precis som allt annat jobb.' Han var en äldre man i sextioårsåldern och han skämdes inte ens. De som tänker så nedvärderande om oss som säljer tidningen har själva problem och de har inte kommit längre än så."

FAKTA

23 personer har fyllt i enkäten, varav 12 kvinnor och 11 män. 10 kvinnor och 4 män har blivit utsatta för verbala eller fysiska sexuella trakasserier, övergrepp, kränkningar eller ofredanden. 9 kvinnor och 1 man har blivit utsatta i samband med att de sålt Situation Sthlm.

JAG MÅSTE ÅLA MIG UR NÄR DE BLIR VÄL KRAMIGA. DET ÄR INGA TIDNINGSKUNDER, DET ÄR ANDRA PERSONER SOM KOMMER FÖRBI. **Anonym**

MED EGNA ORD

KORT SAGT & POESI

Priser och kilon

● Nu har äntligen vernissagen av våra foton om gemenskap och prisutdelningen varit på Ny Gemenskap. Jag fick andrapriset, vi var tio stycken som tävlade, det blev varsin chokladmedalj till alla och en stor matbox till oss tre pristagare. Jag har fått tröskeln borttagen i lägenheten, väntar på mer handikappanpassning – ramp, scootergarage och hemtjänstsjukvård.

Jag har spelat bingoletto från julafton och framåt och vunnit 50 kronor eller ny lott flera gånger. Har haft två bingoletter per tillfälle och även vunnit 50 kronor på Trisskalendern. Jag har ätit god julmat på Shis och på Situation Sthlm, fick chokladask och handduk i julklapp från Shis. Förrförra vägningen hos dietisten hade jag gått ner tre-fyra kg och denna gång 2,2 kg, jag vägs varannan månad och jag startade på 114,3 kg.

Jag har blivit avrådd för operation för det kan bli komplikationer enligt dietisten men ska kolla med vanlig läkare också.

STEFFI (MONACO)

Nyckeln och ödet

● När man lever som hemlös är det väldigt lätt att man kommer i från varandra, men jag och min man har faktiskt lyckas väldigt bra. Vi levde 18 år som hemlösa innan vi fick vår träningslägenhet. Vi sov ute på toaletter och i portuppgångar. Vi hade en bra port på Fridhemsplan, det hände faktiskt vid några tillfällen att det stod en papperskasse bredvid oss med smörgåsar, frukt och en flaska med mjölk.

Första gången visste vi inte att det var till oss så då lät vi kassen stå kvar, men efter ett tag låg en lapp överst där det stod: "Till er två, hoppas det smakar

bra", det var verkligen snällt gjort. Vi tältade i skogsdungen vid Ångbybadet, där var vi faktiskt fyra månader men efter alla år fick vi till slut en träningslägenhet som vi bodde i ett år.

Vi hade två boendestödare som kom hem och såg att allt var ok, vi trivdes bra men den lägenheten var möblerad så nu har vi flyttat igen. I november 2017 fick vi vår försökslägenhet och det bästa med det är att den var omöblerad, så vi har köpt möbler själva och trivs väldigt bra. Vi kommer att få ta över lägenheten, i slutet av 2018 då är den vår.

Det var lite ovanligt i början att ha en nyckel, det hade man ju inte haft på många år, men vi fick i alla fall tak över huvudet till sist. Visst kan min man och jag få formsvackor ibland men det går ju över om man kämpar på.

Det är ganska häftigt för vi träffades 1991, fick barn 1992 och gifte oss 1993. Båda två är vi födda 1960 och vi har varsin tvillingbror, våra mammor var födda samma år och våra pappor dog hemma i sina lägenheter.

Det måste ha varit ödet som förde oss tillsammans.

LENA FREIJ

Rolig

● Är det bra att vara rolig?

Ja det är väl en bra egenskap, hellre rolig än tråkig va? Lätt! Så ja, det är en bra egenskap.

Men det som gör mig sårad, ledsen, förvirrad och förvånad är att jag försöker inte vara rolig, jag har svårt med skämt och ironier för jag har Aspberger och därmed svårt att förstå sådant.

När jag är mitt uppe i något allvarligt, känsligt, tråkigt, tragiskt, negativt och seriöst så kan vissa börja skratta och säga att jag är rolig, att jag borde bli stå-upp komiker.

Och jag kan inte för mitt liv förstå vad som var så roligt?

Undrar om dom ens hör på vad jag säger för inte var detta roligt, långt ifrån. Och visst kan jag börja skratta ibland, men då ber jag om ursäkt och säger att jag blev nervös och det var inte meningen att skratta, men jag reagerar så ibland när jag blir rädd eller nervös, maktlös eller så tagen och gripen utan ord.

Men jag ber om ursäkt, inte säger jag att det är roligt.

Visst lever jag in i allt med inlevelse och gester, ton, mimik och känslor

men jag pratar om allvarliga kränkande händelser och så skrattar vissa och tycker jag är rolig?

Skulle ändå hellre vilja bli tagen på allvar än som ett skämt. Och det är så obegripligt för mig att förstå det roliga i det. Tänk att bli tagen som skämt när man själv är så allvarlig och illa berörd av det man säger. När jag är mig själv och inte fattar alls?

Varför? Hur kunde detta bli så roligt? Varför fattar inte jag att jag är och var rolig då?

SIT 75

Den som lever får se

● Då jag hade handlat mat och höll på att packa ner varorna såg jag 2018 års kalender. "Är dom gratis?"

Jo så var det, efter några steg stannade jag upp, behöver jag den, läkarens ord gick runt som en skiva som hakat upp sig. "Vet du varför du är här?" "Ja, jag har cancer i levern och en propp som jag har fått medicin mot jag tar en spruta runt naveln varje morgon." "Det ser mörkt ut, tumören sitter i en stor blodåder." Läkaren reser sig från stolen och går fram till en

plansch och pekar där i början av levern som blodet rinner igenom och rensar alla gifter.

Ja, ungefär så sa läkaren. "Det går inte att bränna eller stråla bort, jag är ärlig och kommer vara ärlig mot dig för det är din kropp."

Jag kände att kroppen höll på att rasa ihop, skulle precis säga att jag måste lägga mig ner då jag kom på att jag satt i en stol. Bredvid i en annan stol satt min dotter. Hennes närvaro gjorde att

jag var tvungen att sansa mig, göra det begripligt, vi var fyra öron som hörde henne säga detta.

"Jag vill ha fler röntgenbilder som kanske kan berätta vilken sorts cancer det är. Eventuellt behöver vi göra en biopsi, men det är vanskligt att gå in och pilla inne i ådern. Som du kanske vet finns det den aggressiva som ger dig tre månader eller?"

I dag är det 10 januari, jag har inte hört någonting sen den 11 december, inte fått något datum

för röntgen. Jag har fått näringsdrycker och pratat med en dietist som sa att det är viktigt att jag äter ordentligt och inte går ner i vikt. Någon propp var det inte så jag slutade med sprutan i magen. I dag har värsta chocken lagt sig, jag tar en dag i taget och vill inte ha någon mer information om cancer.

Önskar att jag har användning av hela årskalendern och är i stånd att skriva i nästa nummer.

IRENE

Att vara jag är inte lätt

● Jag har varit på flykt undan mig själv hela livet med droger, dissociation, destruktivitet och olika beroendemedel hela tiden. Jag är mitt största problem, ovän, hinder, svårighet, smärta.

Jag är rädd för mina känslor som gör så ont att det känns att jag inte klarar av att uthärda smärtan, som om min bröstorg ska förtäras av den varma eld som brinner i mitt bröst. Det gör ont i varenda fiber i min kropp, svårt att andas, svårt att tänka logiskt och förnuftigt. Jag känner och tänker så intensivt och orealistiskt, det blir så stora överkliga proportioner... Osunt och onormalt, så är min verklighet i känslor. Så irrationellt. Rädd för tankarna som är så negativa, slutgiltiga och sanna och som förgiftar varje sund tanke...

Mina känslor blir tankar – som säger värdelös, oälskad, övergiven, dum, ilsken – bitterheten och maktlösheten.

Och så oändligt mycket sorg.

Växtvärk i själen till att bli en vuxen med eget ansvar, acceptans att livet, människorna och systemet inte är och funkar som jag vill och behöver och tycker. Så mycket känslor, förvirring, frågor, besvikelse, frustration.

Det gör ont att bli vuxen och mogen, modig och ansvarsfull efter 39 år på flykt. Svårt att stå ut och inte fly in i bedövningens dimma, till flykten från smärtan, sig själv, och in till bedövningen, likgiltigheten, kylan, till en värld där jag slipper smärtans känslor, där min verklighet blir en annan och hanterbar.

Svårt att ha med andra att göra när man är så sårbar.

Det känns som att jag bara gör mig själv illa hela tiden när jag har med människor att göra.

Kan inte skydda mig själv, är som ett öppet sår där jag inte har någon kontroll och makt, där jag inte förstår andra och andra förstår inte mig.

Det gör så ont när jag inte klarar av att vara den jag vill vara. Jag vill inte bry mig, vill inte bli sårad, vill inte vara så här känslig, så behövande, vill kunna släppa och gå vidare, vill inte ge människor makt över mina ohanterliga känslor.

Vill inte ha alla mina sår och svek från det förflutna som format mig och som styr mig än i dag. Förlusten av

CCO CREATIVE COMMONS

kärlek från dom närmaste, förvirrad av avsaknaden av värme, kärlek och bekräftelse och känslan av att vara önskad. Bara förvirrad – varför, vad har jag gjort för fel, vad gör jag fel?

Och våldtäkterna som tog bort min kontroll, min gräns och värdighet, som skapade en självkänsla utan värde och gränser, maktlöshet, rädsla, svaghet och oförmåga att skydda mig själv och sätta gränser.

Vet inte hur och vågar inte stå upp för mig själv och sätta gränser. Att säga "nej" och "stopp, nu räcker det, du sårar mig, du får inte, det är inte ok, jag vill inte". I stället accepterar jag att bli behandlad hur som helst. För det var ju det normala och naturliga, det jag trodde var korrekt, att det var så det skulle vara.

Jag blev så trasig, förvirrad och rädd när jag var åtta år och mitt nej inte räckte och respekterades, att man inte brydde sig om min rädsla, mina tårar. Föraktet över att jag blev så paralyserad av rädsla att jag inte vågade skrika och slåss utan jag blev foglig som ett tomt skal. Och ingen upprättelse. Inte ett ord om att det inte var mitt fel det eller att kommer att ordna sig utan nej, vi låtsades som inget hade hänt... Övergivenheten i den situationen, alla sår jag fick spökar än i dag.

Jag tror att jag stannade i åttaårsåldern av det hemska traumat

som jag inte lyckats komma över och förlåta mig själv för. Mitt lilla jag. Min självkänsla är åtta år, sårad, liten och utsatt och så ensam, rädd, förvirrad, maktlös, ledsen och otrygg. Som inte var värd något varken för föräldrarna, förövaren eller samhället som inte valde att tro på mig och inte såg och hjälpte mig. Ingen förebild, ingen trygghet och stabilitet utan den lilla flickan fick klara sig själv utan kärlek, förståelse och trygghet.

I dag är jag 39 år men känner mig som den lilla flickan, jag kunde inte

skydda mig då och kan inte skydda mig ännu. Hur gör man? Hur lär man sig att älska sig själv när man gör sig själv illa hela tiden när man inte vet hur, när man inte har dom naturliga, självklara gränserna, när man saknar värdighetskänslor.

Där kärlek absolut inte varit någon självklarhet utan som en efterlängtdad dröm. Som i dag gör mig skräckslagen och oförmögen att hantera, så svårt att hantera det man aldrig vetat om.

Svårt att bli älskad.

SIT 75

Klubb FAS 3

● Fas 3 i Arbetsförmedlingen är när man är för gammal, för slitnen, för sjuk, för stökig, jobbig och tråkigt att räknas till den fina skaran som kallas aktivt arbets-sökande. Fas 3 i livet, i det stora hela är när man upptäcker att människorna på bussen lämnar platsen till en kanske lite för ofta, när spegeln i badrummet och överallt har blivit en mer eller mindre onödig skapelse. När frisören säger "kort, kort eller allt", när en sitter i frisörstolen. När H&M, KappAhl och Lindex blivit

skräckkabinett, där det finns speglar överallt. När minnet sviker, är det måndag eller onsdag? När Ica har blivit mer populärt att handla mat på än Konsum, det ligger ju en kilometer närmare än Konsum.

Det positiva på äldre dar med Fas 3 är att klockan inte är så viktig, tiden har fått ett annat perspektiv än förr och alla rabatter, lite här och där, som man får när man är medlem i klubben Fas 3, man säger inte nej till heller.

HATTI-WATTI

MED EGNA ORD

KORT SAGT & POESI

Solen

● Solen är tillbaka och man ser plötsligt alla fläckarna i köket. Vita ansikten vänds uppåt. Vantar och mössa får stanna kvar på hatthyllan.

KERSTI

Horisonten, del 1

● I går i horisontens väntrum, satt jag och väntade på att få se horisonten igen, men som vanligt kom jag aldrig fram dit. Så nu kommer jag att söka horisonten igen.

MARKKU

Så grann

● Du är ju så skön som en riktig julegran tätväxt glänser grön skogens vilda doft du har ljusen tända står så välklädd med presenter under grenarna färgstark är, och krönt med en lysande stjärna från eget himlafäste hämtad ur vad vad som borde vara urskog att värna Här Då Där Nu

Skojare till vänster därar där till höger sitter fast här mitt i all denna bullshit i väntan på något...när har ingen aning vad det är...

Bara att det är någonting annat något annat än det här det som är och är lik förbannat och aldrig någonsin aldrig någonsin är något annat

Skvaller här till höger förtalet är till vänster det som var var det som fanns här det som dög när när man ännu hade kvar en slags chans här.

JAN WALLIN

Tillbaka till barndomens somrar

● Det började med att jag klev in på redaktionen och Jenny kom fram och gav mig en lapp och sa att hon för tio minuter sedan blivit uppringd av min kusin, som ville ha kontakt med mig. Jag sa "va kul, henne har jag ju inte träffat på 30-40 år". Så jag ringde upp henne.

Jag trodde alla släktingar hade dissat mig för att jag varit hemlös och druckit lite för mycket under den tiden, vilket var ett måste för att kunna somna på alla möjliga och omöjliga ställen. Men i själen har jag alltid varit densamma. Naturligtvis blev jag jätteglad. Hon märkte att jag blev glad och då blev hon minst sagt lika glad. Det hördes på henne och hon tyckte att det var märkligt att jag ringde upp så snabbt.

Hon ville att jag skulle hälsa på henne, hon bor i Småland nu ungefär fyra mil från Astrid Lindgrens värld i Vimmerby. Jag tackade med glädje ja till inbjudan, det var bara att packa och dra i väg.

Så jul och nyår firade jag i Småland hos min kusin och hennes syskon och hennes mamma Märta.

Vi åkte ut till Ekön i Gryts skärgård där jag tillbringade somrarna när jag var liten hos min mormor och morfar som bodde där. De var en fiskarfamilj med 13 barn – Året Runt gjorde ett reportage om familjen 1947 – och ett av de barnen var min mor.

Hon flyttade hemifrån, från Ekön, när hon var 14 år, till Stockholm. Där blev hon piga hos en rik dam

på Strandvägen 29. Sedan träffade hon min far Gunnar på en dans på Skansen eller Gröna Lund – jag minns inte vilket. Han var inflyttad till Stockholm från Borlänge dit han blivit adopterad. De gifte sig på en färja till Köpenhamn och flyttade ihop på Rålambsvägen 29 på Kungsholmen. Min pappa hette Karlsson från början, men han tyckte det fanns så många som hette Karlsson så han böt namn till Rejving som han hittat på själv.

Många fina minnen gjorde sig påmindra när vi var där ute på ön, som egentligen inte är en ö utan en del

av fastlandet. Jag, min bror Per, min pappa Gunnar och min mamma Margit bodde i Boa. Den var inte mer än cirka åtta kvadratmeter, så man kan snacka om compact living. Visserligen sov vi bara där, det var ju sommar och vi tillbringade dagarna utomhus med bad, kojbyggnad, modellbåtsbyggnad och en massa andra aktiviteter och lagom snälla bus. Jag glömmet aldrig när jag och en annan kusin, Heine, hade fått två kronor som vi köpt tuggummi för i kiosken som låg i anslutning till en camping. 40 tuggummin som vi kletade fast på undersidan av locket till utedassen så luckan inte gick att få upp. Det gjorde vi bara för att vi inte fick plats i båten när de skulle åka och handla på Fyrudden som låg mittemot Ekön, kanske tio minuters resa med en liten motorbåt. Min bror Per fick följa med, så vi tänkte att han säkert är skitnödig när han kommer tillbaka. Men ack så fel det blev. Mormor gick med raska steg mot dasset när de kom tillbaka. Vi fick oss en riktig avhyvling av morfar så vi började grina.

När vi tittade runt på ön hittade jag ruinerna av morfars gamla fiskrökeri uppe i skogen. Där växte det blåbär och fanns ett vedskjul och en slipsten där som jag fick dra runt när morfar skulle slipa yxan.

Stugan som morfar och mormor bodde i var på ett rum och kök med vedspis och en vind där det gick att sova. De klarade av att försörja 13 barn på fisket när strömningen inbringade två öre kilot, det var

garanterat ett tufft uppdrag. Men på den tiden ställdes inga krav på hög standard eller lyxkonsumtion.

Jag var i Småland i 13 dagar.

Jag glömde skriva i början av texten att samma dag, efter att jag pratat med min kusin i telefonen på redaktionen efter att jag fått lappen, när jag kom hem låg det ett brev från henne, så fint skrivet att jag nästan blir tårögd nu när jag tänker på det.

Allt liksom skedde på en och samma gång den dagen, som om min skyddsängel fixat allting med bajonettfatning.

Vips hade jag under jul och nyår bytt från Stockholmsstress till en miljö som passar mig som människa bättre. Att hälsa på mina släktingar som bryr sig om mig gjorde mig 20-30 år yngre. Konstigt att så lite kan göra så mycket. Jag kommer garanterat att åka ner till Småland och Östergötland igen.

Det är en märklig värld vi lever i. Morfar Axel och mormor Agda, och alla era barn och barnbarn och pappa Gunnar, ni lever i mitt hjärta men ni får vänta lite till på mig.

DAG REJVING

Tv-fritt

● Tv i all ära men man blir ju så försoffad. Tänk om man skulle stänga ner all tv, telefoner till och med datorer för ett dygn. Vad tror ni att folk skulle göra? Jag tror folk hade sovit bort dygnet helt och hållet eller hamnat på sjukhus på grund av abstinensbesvär. Det hade varit en bra test för våra ungdomar och vissa andra människor. Det hade varit roligt att se alla miner på alla. Man vet ju att det aldrig kommer att ske men tänk på det när ni läser det här, vad skulle du göra i den situationen?

406

FÖLJ OSS PÅ
INSTAGRAM

@situationsthlm

Vinterkallt

● Vad gör man när man inte har pengar på sitt pendlarkort och kan åka buss? När man bor långt ut i skogen och ödemark är allt man ser? Jo, då får man promenera i 50 minuter i stället... till närmsta bebyggelse där det finns kommunikation.

Kan ju vara trevligt om man bara tittar sig omkring i miljön man går i. Snön kan tala om mycket. Till exempel spår från lodjur, det är ganska ovanligt. Spår från älgar, rävar samt djur som dukat under kylan. Har man tur skiner solen och fåglarna kvittrar, så det kan ju faktiskt vara roligt att gå dom där 50 minuterna. Inte minst så får man ju motion också, så man är riktigt pigg när man ska sälja sina Situation Sthlm.

MAGDALENA 407

En sista gnista

● Jag trodde att jag åter skulle få se livsljus i detta som vi får uppleva som livets ändlösa blues. Jag tycker åtminstone att jag kunde urskilja en liten gnista, det kan vara så att det kommer bli den sista. Men naturligtvis var det någonting viktigt som jag glömde, att jag för länge sedan har tillhört dem som någon fördömde. Jag vill inte dö, jag vill inte dö. Det finns något som jag måste göra. Jag ska köpa en spade, jag ska köpa en spade. Med dom sista slantar jag har. Så ge mig några dar, så ge mig några dar. Jag tillhör dom som både ger och tar. Jag måste gräva min grav, jag måste gräva min grav. Med dom sista krafterna som jag har kvar. Jag är så jävla lat, jag är så jävla lat. Så ge mig en vecka det borde ju räcka. I går blev jag sårad, i går blev jag sårad. Så jag tror jag behöver en hel månad. Ett kvartal borde räcka, ett kvartal borde räcka. Jag behöver också ta mig en bläcka. I en tid så svår, i en tid så svår. När jag tänker efter så tar det nog ett år.

MARKKU

Folktandvården finns
till för alla människor
i alla åldrar

Hos oss får du inte bara den bästa allmän- och specialisttandvården, eller den bästa medicinska tandvården när du har behov. Du får också förebyggande tandvård. I mer än 75 år har vi hjälpt svenska folket att få en bättre munhälsa.

Välkommen att läsa mer och boka tid!
www.folktandvardenstockholm.se

Folktandvården

FÖRETAGSPRENUMERATION

Med en företagsprenumeration hjälper du och ditt företag till att göra Stockholm till en bättre stad för oss alla att bo i. Vill ni också företagsprenumerera på Situation Sthlm och synas med er logotyp på denna sida? Kontakta oss:

Herman Sundgren (herman@situationsthlm.se), tel: 08-54595394

CEDERQUIST

frank ADVOKATBYRÅ

BESQAB

HANSA PROJEKT

ARBETARNAS BILDNINGSPÖRBUND

BJÖRN AXÉN

Acne 艾可尼

BOLIDEN

ADITRO

ashurst

COWI

Flinks JÄRN

Danske Bank

STIFTELSEN OSCAR HIRSCHS MINNE

ADVOKATFIRMAN ÅBERG & Co

Folkhem

HMXW arkitekter

THOMAS BODSTRÖM ADVOKATBYRÅ

ASSA ABLOY

Attendo

BTH BYGG

Autoexperten

gibon

AXFAST UTVALDA LÄGEN

ERSÉUS ARKITEKTER AB

ALLBA

ALM

bergkrantzarkitekter

INDUSTRI VÄRDEN

LIME TRAVEL

NALEN

Development

SBAB!

Spoon
it's a content agency

inplenion.

LINKON

NF måleri ab

Propeller

SBU
Svensk Bostadsutveckling AB

NO 010
STADSBU
I STOCKHOLM

inResonance
Always in Tune

LIPAC

NORDIA
SWEDEN • NORWAY • DENMARK • FINLAND • LAW

Propeller Trim
SERVICE & FÖRSÄLJNING

SECURITAS

Stavdal

investor

LJUNG SJÖBERG
PROACTIVE DRUG MANAGEMENT

NORR
ENERGI

Q-GRUPPEN

seko
SERVICE- OCH
KOMMUNIKATIONSFACKET

Stockholm konst

irilis
utvecklingscenter

LG

NYFORS

QPARK

skye

Stockholmshem

IT-UNDERHÅLL
I STOCKHOLM AB

Läraryrket

nytda

RAMBOLL

SIGNALISTEN

STOCKHOLM
RELINING

JANKE
WIKHOLM

m3 BYGG

OLOF PALMES
MINNESFOND
Högsta 272 bakgården 1648-1904
www.palmefonden.se

RAMIRENT

SHIS Bostäder

STROMMA

JM

M Ekholms
konsulttjänst AB

ORIGO
ARKITEKTER

RETURPACK
pantamera.nu

skandia:
fastigheter

SVALNER
Komplett skatterådgivning

JÖRGENSENS RÖR AB

OSCARS
TEATERN

Riksbyggen
Rum för hela livet

Skårnäs
gården
H-huset

Svenska kyrkan
SOFIA FÖRSAMLING

KAMASA-TOOLS

MANGOLD
FONDKOMMISSION AB

PALMÉR
REDOVISNING AB

RIVAL

SKL Kommentus

Knut Jönson
Byggadministration AB

Mekonomen

perida

RIVNERS AB

MÖTEN & UPPLEVELSER
Skåvsjöholm

Svenska kyrkan
STOCKHOLMS STIFT

Kommunal.

MEMFIS

playground

R&B R&B R&B
R&B R&B R&B
R&B R&B R&B

SKB
Stockholms Kooperativa
BOSTADSFÖRENING

Svensk
biblioteksförening

KSF
KONSUMENT
FÖRENINGEN
STOCKHOLM

Mgruppen
SVENSKA MANAGEMENTGRUPPEN

precio
fishbone

R/T
Bit & Maskin

SMÅA
SMÅFÖRETAGARNAS Å-KASSA

SB
Svenska Bostäder

KUNGSLEDEN

MIKAs
Etabl. 1986
STOCKHOLM

preem

Sandart&Partners

Socialdemokraterna
FRÅNTIDPARTIET

SVENSKT NÄRINGSLIV
CONFEDERATION OF SWEDISH ENTERPRISES

LENNART ERICSSON
FASTIGHETER AB

moderaterna

PRESS
DATA

SAHRA

Solvalla

SVERIGES BRYGGERIER

Liberalerna

MOTIVATION SERVICE

prima
gruppen

SAMTRANS

SPARTOI AB

Swedfund

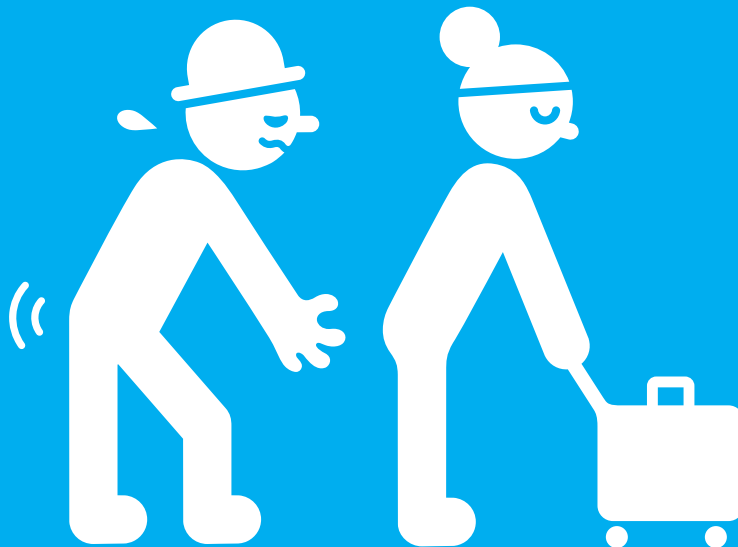
"Jag trodde aldrig att det skulle hända mig"

Kvinnofridslinjen är öppen dygnet runt varje dag. Ditt samtal kostar ingenting och syns inte på telefonräkningen.

Du som möter våldsutsatta kvinnor i ditt arbete är också välkommen att ringa.

Kvinnofridslinjen drivs av Nationellt centrum för kvinnofrid på uppdrag av regeringen.

020-50 50 50
Kvinnofridslinjen
www.kvinnofridslinjen.se

Spara SL:s trygghetsnummer 020-120 25 25

så är hjälp aldrig långt borta om någon stör eller förstör. Tillsammans gör vi resan trygg!

STOCKHOLMSKRYSSSET

Lös, skicka in och vinn

Som en liten paus i läsningen tycker vi att du nu, när du blåddrat ända hit, ska hämta en penna, lösa korsordet och skicka in det till oss.

Via vår intrikata sluppgenerator kommer sedan tre vinnare att dras bland de inskickade rätta lösningarna.

Den stolta vinnaren belönas med samlingsboken *Ljusglimtar ur RadioSkugga* från det prisbelönta radioprogrammet RadioSkugga från 2012.

Andra och tredje pris är ett nyckelband med Situation Sthlms logga på.

Förra månadens vinnare:

Skivan *Ljusglimtar ur RadioSkugga*:
Börje Nilsson, Vallsta

Nyckelband:

Tarmo Osa, Uppsala
Susanne Nystedt, Ingarö

Se förra månadens lösning på sidan 44.

Stockholmskryssset är ett samarbete mellan Situation Sthlm och tidningen Kryssset, en månadstidning för alla kryssintresserade.

KRYSSSET

						GÖKSPANNINGSTID SPEL SLACKS M. VATTEN				GÖR FIN HUND FIN KENYA		MARS I ATEN	
		SKÄRPER LAGEN											
		NÄRINGS- GRENAR											
		LEVER PÅ SKEPPS- BROTT											
		BELGISK DETEKTIV										BLIR DET HÄRDA BOLLAR AV	
		VIFORM								KLÄR KUNGEN			
										LIKILTIG			
		HAR LÅST PÅ ARBETS- TID		TONSATTE VIVALDI MÅNGA I EN OPERA								STICKS PÅ FÖNSTER- HYLLAN	
FRÖ- BESTRÖ		PADDEL- LEDER PORT SALUT BILBO				ÄR VIND- FLÖJEL- AKTIGT		KAN HÄRDA ORD		DRAG- KAMP GER REN- NÄRING			
FÄTTNING LÅNGA LOPPET		VAR GUDEN HELIOS PÅ RHODOS UTRÄKNING										TRYTER	
						LÖDDER- BOX							
ÖVER- TYGAR		HUMOR- ÄTT				NUTIDS- VARA AVVIKER		ÄR SNÄLL- ARE LÖGN OSTKUNG					
						KLAGOLAT JÄNTA				GENAST LIKFNAR GULD- MYNT			
FÄR BLIND- BOCK		SKULD- BEFRIA		GOLFEN		ÄR NOG PÅ RÄTT SPÅR		STOCK- NING					
SLOG FÖRE KLIPPA- REN						BLIR STAD MED BRO WAHLÖÖ		BACHLÄT TÄNDS VID VALBORG				PUBLI- CERA	
		KAN GE ETT BLÄTT ÖGA						STADS- BRÄNNARE KAN APP- LÄDER				DET SLUTAR EFTER JUL	
BÄR BLÅ BÄR		FOLLETT KASTAS NÄR TU BLIR ETT				GUILLOUS TEMPEL- RIDDARE		HELT KNÄCKT		KLOK FÖLJER KLOKT SKEDE			
				GJORDE RALLY- FÖRARE PARORD								TILLBAKA MED TUR ELIOT	
SYNBARA													
ÄR NOCK DETSAMMA SOM NOCK				RÖST- LÅDA				GÅ EN TUR MED FIDO					

Konstruktör: Marie Peterson-Engnell. Foto: Bigstock © Bonnier Korsord

Namn:
 Adress:
 Postadress:

Skicka in ifyllt kryss
senast 20 februari
till: Situation Sthlm
Timmermansgatan 38
118 55 Stockholm

SVEPET

Bo Sundström som både Kasper och jazzman i vår

MUSIK "JAG VILLE LÄRA MIG HUR FEMTIO- OCH SEXTIOTALSJAZZEN VAR UPPBYGGD."

MAN KAN INTE påstå att 56-årige Bo Sundström ligger på latsidan. Den 26 januari släpptes Piteå-sonens nya skiva *Mitt dumma jag – svensk jazz* och dagen innan stod han på Skandiascenen på Cirkus för stockholmspremiären av Bo Kaspers Orkesters krogshow.

– Det känns lite schizofrent. På Cirkus är jag Bo Kasper. På jazzplattan Bo Sundström. Men vi har ju kört showen hela hösten i Göteborg så det har funnits mentalt utrymme att jobba med annat. Att skriva svenska versioner på ett antal sånger som jag känner inte riktigt får plats i Bo Kaspers låtlista.

Allt ljus på oss-föreställningen har spelats på ett utsålt Rondo i Göteborg under hösten och kan ses på Cirkus till och med 10 mars. Som referenser nämns Elvis och Dean Martins Las Vegas-shower.

DET ÄR UTTALAT att låtarna från bandets 25-åriga karriär ska vara i fokus.

– Showen måste anpassas till den nya lokalen så vi har ändrat lite grann jämfört med i Göteborg. Vi byter också ut några låtar vi själva längtade efter att köra.

Låtarna från *Mitt dumma jag – svensk jazz*, som består av svenska

tolkningar av amerikanska favoriter, får dock vänta till 14 april då Bo Sundström inleder en egen turné på Rival i Stockholm.

– Det var först för fyra, fem år sen jag började fördjupa mig i femtio- och sextiotalsjazzen. Jag ville lära mig hur låtarna melodiskt var uppbyggda. Ganska snart märkte jag att låtarna gick utmärkt att sjunga på svenska.

"Darn that dream" från 1940 blev "Vad fort det gick" med en tidstypisk text om att springa in i väggen.

– Lite banalt skulle man kunna kalla den för en sång om stress. Texten har en underton av att det ibland går åt helvete hur man än bär sig åt.

DET KOMMANDE ALBUMET *Mitt dumma jag – svensk jazz* spelades in i legendariska Atlantisstudion på Karlbergsvägen. En självklarhet,

DET KÄNNS LITE SCHIZOFRENT. PÅ CIRKUS ÄR JAG BO KASPER. PÅ JAZZPLATTAN BO SUNDSTRÖM.

enligt Bo Sundström.

– Dit har de kommit allihop. Lars Gullin, Jan Johansson, Cornelis, Fred Åkerström, Monica Z och Pugh. Men det är inte längre legendaren Anders Burman som sitter i producentstolen utan Jonas Kullhammar. Det var som en dröm. Studio som har kvar grejer från tidigt sextiotal är som byggd för en sån här inspelning. Det var också roligt att spela och fnula ut arrangemang tillsammans med ett gäng andra musiker än de vanliga.

Albumtiteln kommer från tolkningen av "My Foolish Heart", som Bo Sundström upptäckte i en version av jazzpianisten Bill Evans.

– Han är inkarnationen av jazz med stort J i Sverige, så amerikan han är. När Bill Evans spelade in "Waltz For Debby" med Monica Zetterlund drog den stora jazzvärlden in över oss.

DAVID BOGERIUS

MARIA HAGSTRÖM

Iron & Wine

AMERICANA Vin i ett plastglas på Nalen, rosa moln ovan scenen och yvigt skägg över gitarren. Publiken stillsamt gungande i några timmar.

Den amerikanska indie-folksångaren och låtskrivaren Sam Beam, med artistnamnet Iron & Wine, har släppt sex album, flera eps:er och hans musik kan höras i tv-serier och filmer.

Spelningen på Nalen är tyvärr förbi för den här gången, men musiken finns ju kvar och det nysläppta albumet *Beast Epic*. Lyssna och koppla av lite.

ULF STOLT

Websida: nasa.gov

RYMDEN Årets första rymdpromenad livesändes 23 februari. Då gav sig astronauterna Mark Vande Hei och Scott Tingle ut från ISS för att laga en av cargoarmarna. Där finns appar att ladda ner, poddar att lyssna på, astronauter att läsa om och information. Som att Asteroid 2002 AJ 129 kommer passera jorden på säkert avstånd 4 februari.

Heisenberg inger hopp

Under våren spelar Helena af Sandeberg och Peter Haber i komedin *Heisenberg* på Scalateatern.

"I dessa tider när vår värld är så mörk längtar jag efter att gestalta historier med hopp i. Och att få spela tillsammans med Peter känns som en sån ynnet." säger Helena af Sandeberg.

DAVID BOGERIUS

Lösning kryss #245

Se förra numrets vinnare på s.43.

Stockholm Ödengården

Vilken pandelstation närmast när det öppnades ett nytt vid Ödengården?

K	M	A	R
A	R	J	E
R	E	A	L
L	O	V	A
B	L	A	S
E	S	Ä	R
Ö	R	O	N
G	R	A	N
A	R	N	A
A	Ö	V	A
R	N	A	E
K	A	I	N
F	U	R	I
R	Y	T	A
Ä	K	A	L
L	L	A	D
G	E	D	
T	E	M	A
S	E	K	A
E	K	A	N
U	L	L	I
G	I	N	F
R	I	A	
U	E	S	Ö
Ä	R	A	L
T	R	O	T
T	O	A	R
K	U	N	N
A	A	R	Ä
R	Ä	R	I
D	U	N	D
E	R	H	Ä
L	L	N	I
N	I	N	G
K	V	E	D
Ö	D	E	M
E	G	O	

"Jag ville filma naturliga sexscener."

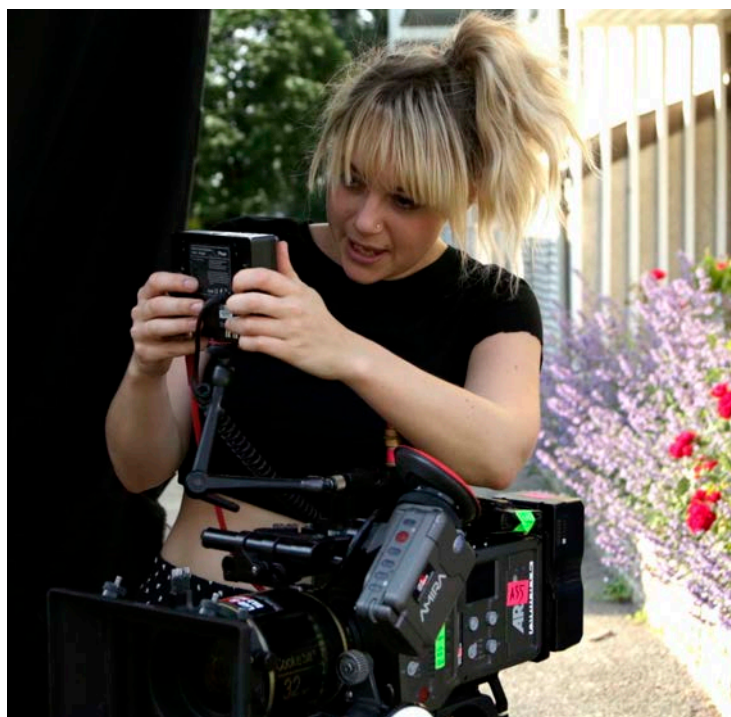
Fanni Metelius

FILM Fanni Metelius långfilmsdebuterar med *Hjärtat*, om maktförhållanden i en relation. Hon har alltid varit intresserad av kärlek och sex på film, men har saknat det kvinnliga perspektivet.

Vad inspirerade dig till att göra *Hjärtat*?

– Jag var i en relation när jag var typ 22 där jag blev avvisad sexuellt. Då märkte jag hur skambelagt det var. Och när jag pratade runt med andra tjejer märkte jag att det var ganska vanligt i vår generation, fast vi var så unga, att killen inte ville ha sex. Jag skrev en scen med en kille som avvisar en tjej och hon tar upp det med honom. Många som läste scenen tyckte att tjejen var jobbig och påstridig och det tyckte jag var intressant, hur laddat ämnet var.

Du har både skrivit manus, regiserat, klippt och har huvudrollen i *Hjärtat*. Varför?

TRABET FILM

– Det jag försöker skildra ligger så mycket i spelet, som är väldigt subtilt, och det har jag velat följa och skildra i manus, regi och klipp. Att jag spelar huvudrollen själv har att göra med hur tjejer och sex på film ofta skildras.

– Jag visste att jag ville filma naturliga sexscener, men om jag hade gjort det med en annan skådespelare i huvudrollen skulle maktrollerna blivit annorlunda. Nu kunde jag göra dem själv, utan att objektifiera.

Många kvinnliga regissörer långfilmsdebuterar nu med starka skildringar, är det en slump eller är det en vändning inom svensk film?

– Jag tror absolut inte att det är en slump. Det är nu det händer, sen får vi bara hoppas att det är en trend som består. Generationen innan oss med Lisa Langseth och Lisa Aschan inspirerade oss, vi fick några att se upp till och såg att man som kvinna kan göra konstnärlig film.

HENRIK EMILSSON

Skärseld, vampyrer och "ostig" folkmusik

OTESSBILD

MUSIK Tribulation fortsätter sin musikaliska resa genom skärselden. Nya albumet *Down Below* utvecklar det sakrala mer än det ursinniga och hamnar ganska långt från gruppens death metal-rötter.

– Bland möter vi fans som undrar om vi inte bara kan spela låtarna från vår första skiva *The Horror*, säger Adam Zaars, gitarrist och en av låtskrivarna i bandet.

Majoriteten av fans upptäckte emellertid Tribulation i och med Grammis-nominerade *The Children of the Night*. Och de lär känna igen sig.

– Vi har skrivit om vampyrer ett tag nu, ett tema som blir väldigt ostigt om du gör det på fel sätt. Vampyrer och inspiration från folkmusik låter som en ganska hemsak blandning men det är nåt vi är väldigt respektfulla inför. Vi tar allt väldigt seriöst och förhoppningsvis fungerar det.

En dryg vecka innan skivsläppet 26 januari startade en turné som omfattar stora delar av Europa innan vintern är slut.

– Vi turnerade inte så mycket i Europa efter förra skivan så nu tar vi igen det, säger sångaren Johannes Andersson.

Stockholm och Fryshuset är inbokad redan 2 februari.

DAVID BOGERIUS

Vårt att kolla upp:

I en stad

Kalle Carback, Nils Berg
Podcast för barn där vi får möta invånarna i en fiktiv stad. Stora ämnen som kärlek, ålderdom och ensamhet avhandlas med lätt (och jazzig) hand.

Min vän Dahmer

Derf Backderf
Serieroman om bänkgrannen i high school som blir seriemördare. Om alla tidiga och tydliga varningstecken som vuxenvärlden ignorerade. Men klasskamraterna såg.

Bonusfamiljen

Andra säsongen av tv-serien tar vid sex månader efter att vi lämnade familjerna senast.

FEMINISTISK UNDERGROUND-MUSIK

Tolv musiker blir Riot Grrrls Sessions

MUSIK Tolv punk- och rockmusiker, en helg i en studio och 13 uppkäftiga låtar som aldrig tidigare har repeterats. Resultatet blev albumet *The First Session* som släpps 23 februari.

Riot Grrrls Sessions är ett musik- och konstprojekt som tar avstamp i den feministiska undergroundrörelsen Riot Grrrl. Bland musikerna finns bland annat Klara Force och Nicki Wicked från Crucified Barbara och Kajsa Grytt.

Bakom initiativet står Canan Rosén, gitarrist, sångerska och låtskrivare i bland annat Twin Pigs, som länge velat göra ett Riot Grrrlband. Hon startade en crowdfunding och samlade musikerna under en helg för

ANNA LEON WIKÉN

non-stop-arbete i Riksmixingverket.

– Det var professionalism, hårt arbete, mycket garv och en jätke god stämning. Jag har aldrig upplevt nåt så magiskt i musiksammanhang nånsin förut, säger Canan Rosén.

MARIA HAGSTRÖM

I Little Jinders hand

MUSIK På singeln "Hålla Handen", det första smakprovet från albumet *Hej Då*, har Little Jinder fått hjälp av Lykke Li. "Hon är så äkta. Så det var en ära," säger Little Jinder. Hon kontaktade egentligen Lykke Li bara för att berätta att hon tänkte använda hennes låttitel "I follow rivers" i texten, men det slutade med en duett.

DAVID BOGERIUS

ANNALENA ANSTRÖM

Siri Helles romandebut

BOK Psykologkonsulten Siri Helle brinner för att sprida kunskap kring vad som skapar ett hälsosamt och meningsfullt liv. Förra året belönades hon med Lilla Psykologipriset för föreläsningarna där hon delar med sig av den senaste psykologiska forskningen på ett lättbegripligt och underhållande sätt och hon medverkar bland annat i Sveriges Radio.

I romandebuten *Bränn alla broar* heter huvudpersonen Liv Björk. Hon mår så dåligt, trots ett välbetalt jobb och hälsosmoothies, att hon tänker ta sitt liv.

– Men ett brev som hon skrev till sig själv som barn kräver att hon först ger livet en sista chans och gör allt det där hon drömt om men aldrig vågat, berättar Siri Helle.

Hon tycker att, framför allt, de som brottas med frågan om hur de ska bli lyckliga behöver läsa *Bränn alla broar*.

– Som psykolog vet jag en hel del om hur människor egentligen mår bakom sina polerade sociala medier-profiler. Boken ska inspirera till förändring.

Stockholmarna lär känna igen sig i flera av miljöerna.

– Vad sägs om en galen shoppingrunda på NK eller en båtstöld i Tantolunden?

DAVID BOGERIUS

"En mer experimentell syn på barnmusik."

Fredrik Mjelle

BARN När musikern Fredrik Mjelle spelade konstmusik hemma hajade hans barn till och lyssnade på de underliga ljuden i låten.

– Det var ganska konstig musik, men den minsta diggade den ändå, säger Fredrik Mjelle, som redan funderade på att göra en elektronisk skiva med barnmusik.

Han hade tänkt sig "enkel musik, raka syntslingsor," men kanske behövde det inte vara så – kanske kunde han göra en experimentell barnskiva med "knasig musik, roliga ekon och mysco röstgrejer"?

– Det finns en föreställning om att barn mest gillar enkla låtar, som i Melodifestivalen. Samtidigt är det den musiken de oftast får höra och därför är det roligt med en mer experimentell syn på barnmusik, säger Fredrik Mjelle,

PRESSBILD

som förra året gav ut den elektroniska samlingssskivan "Blipp blopp för barn" tillsammans med en rad artister.

På albumet finns låtar som den hitiga "Kärleksrobotar" och den lustiga "Varpan, Nutta och Äggis", men också suggestiva spår som "Vid havet, i skogen, ur grottan".

Skivan har Grammis-nominerats i kategorin Årets barnalbum och på den medverkar bland andra Rikard Bizzi (Monolåg), Lisa & Kroffe, Andreas Tilliander, Tvärvägen, Fredrik Mjelle själv – under namnet Beem – och hans sjuåriga dotter Franka.

– Det känns jättekul med

nomineringen och att albumet blir omfamnat i de mer seriösa sammanhangen, speciellt eftersom det är en lite spretig och tokig skiva.

Dottern har komponerat två egna spår, vilket troligtvis gör henne till den yngsta kompositören någonsin i Grammis-sammanhang.

– Två improviserade tagningar har hon gjort själv. Det är en uppmuntran till att alla barn kan göra musik – bara de får lite uppmuntran och pepp.

FOTNOT: Grammisgalan äger rum 8 februari.

ALEXANDRA SUNDQVIST

Rickard Söderberg tar på sig capen

SÅNG "Hans superkraft är sång, och hans hemliga vapen snällhet" heter det när operasångaren Rickard Söderberg, ger sig ut på vägarna med sin nya scenshow *Gaytenor* – en brokig blandning av opera, pop och schlager.

Det är en personlig föreställning,

sprungnen ur hans eget samhällsengagemang, där han också ikläder sig rollen som sitt alter ego Gaytenor.

"När jag vadar mej genom homofob dynga låtsas jag ibland att jag är superhjälten Gaytenor. [...] Så nu sätter jag på mig hans fladdrande

cape och drar på turné," säger Rickard Söderberg, i ett pressmeddelande.

Premiären ägde rum i Tumba 25 januari, men Rickard Söderberg kommer till Stockholm och Södra Teatern för två föreställningar i början av mars.

ALEXANDRA SUNDSTRÖM

ZELDA AV LINA NEIDESTAM

EN DEBATT OM aktiv dödshjälp råder, efter att Expressen i tre dagar skrivit om Bernt, 49 år, som hjälpt sin dödligt och obotligt sjuka hustru Kerstin att avsluta sitt liv.

Staden har växtvärk. Hundra poliser saknas, över tusen sjuksköterskor fattas, det behövs 50 handläggare på Skatteverket, 700 barn står i dagis och bara i Högalid och Maria och 132 000 hushåll står i bostadskö i Stockholm.

Gatukontoret söker parkeringsvakter. Egenskaper som glatt humör, ärlighet och ansvarskänsla är viktigt hos den sökande. Och erfarenhet av serviceinriktat arbete.

En 45-årig kvinna från Stockholm, som flytt landet med fyra miljoner i handväskan efter att ha gjort lägenhets- och fastighetsaffärer hon inte skattat för, utlämnas från USA.

Rättegången i det uppmärksammade styckmordet på Catrin da Costa fortsätter. Före detta hustrun till en av de åtalade vittnar om vad hon tror hennes dotter utsatts för och bevittnat i samband med dådet.

Tommy Körberg får nej av Actors Equity att spela huvudrollen i *Chess* på Broadway, den ska spelas av en amerikansk skådespelare.

Diskussioner förs mellan kommunen och det Wallenbergägda bolaget Stockholm-Saltsjön om att bebygga Lugnets industriområde.

EN 16-ÅRIG POJKE i Östberga skjuter ut genom fönstret med en så kallad Grytpistol, efter att ha druckit öl och sprit och sett *Rambo* på video.

Sophiahemmet avlastar landstinget och planerar att genomföra 200 operationer under året med patienter som köar hos Landstinget. Det handlar främst om hjärt- och ögonoperationer.

En dator med 30 mb hårddisk, 640 kb RAM och MSDOS 3.2 kostar 11 995 kronor.

300 miljoner kronor har tagits från Televerkets vinst för att täcka kostnader för minor, helikopterbränsle och övertidsersättning till försvarets personal i samband med ubåtsjakten i

Stockholms skärgård.

En kvinna i 30-årsåldern våldtas i Näckrosparken i Solna. Vid polis-anmälan berättar kvinnan att hon är hiv-positiv. Polisen ber via media männen – fortfarande på fri fot – att testa sig.

EN DATOR MED 30 MB HÅRDDISK, 640 KB RAM OCH MSDOS 3.2 KOSTAR 11 995 KRONOR.

Tv-chef Sam Nilsson välkomnar konkurrensen från de nya satellitkanalerna.

Fredag 5 februari avslutas tv-kvällen i SVT 2 med ett sammandrag av Svenska rallyt mellan 23.00 och 23.15.

Parkeringsavgifterna höjs. 10 kronor per timme i citykvarteren, 5 kronor på Kungsholmen och malmarna. Nya automater sätts upp samtidigt.

Regeringen föreslår, efter kriminolog Leif GW Perssons förslag, att

det ska bli förbjudet att bära kniv på exempelvis idrottsevenemang och danstillställningar.

Krafts belysning på Götgatan säljer en femarmad italiensk taklampa, vit med rosa, blå eller gula blommor, för 595 kronor.

Kompositör Kim Hedås och författaren Jonas Gardell framträder med sin multimediashow på Moderna museet.

Kollektivhuset på Magnus Ladulås-gatan 15-21 fyller ett år.

STELLAN SKARSGÅRD OCH Max von Sydow spelar huvudrollerna i August Strindbergs *Mäster Olof* på Stadsteatern.

Representanter från 20 orga-

nisationer och åtta länder samlas i Stockholm för en antirasistisk Europakonferens.

Under rubriken "Enkla frågor" vid fullmäktigemötet 15 februari finns "Icke utnyttjad lägenhet i Vårberg" av Eivor Hultén, (m) 5/1988.

Botkyrka kommun annonserar efter en invandrarchef.

En kvinna i Vällingby blir knivhuggen av sin exman när hon skjutsar sin son till dagis.

Schism mellan kommunen och byggbolaget om vem som ska få bada i det renoverade Sturebadet, och vad det i så fall ska kosta.

De ökande barnkullarna innebär att det inför kommande läsår saknas skollokaler på Södermalm.

En 36-årig man från Söder kör med bil rakt in i Hösta domstolens byggnad. Han skadas lindrigt men får skaras loss.

Wall street är nattbio på biograf Spegeln på Birger Jarlsgatan.

ULF STOLT

FEB

1995

Gratistidningen Metro utkommer med sitt första nummer.

Den delas ut av tidningsutdelare på stan, oftast i anslutning till tunnelbanans stationer.

1983

Carola Häggkvist, 16 år gammal från Norsborg, vinner den svenska Melodifestivalen med låten "Främling". Låten kom sedan trea i Eurovisionsfinalen.

1991

Ny demokrati bildas av Ian Wachtmeister och Bert Karlsson. I riksdagsvalet samma år fick partiet 7,6 procent av rösterna. Partiet upplöstes 25 februari 2000.

BRILJANT: Ögontjänare

.....
Optiker Ingela Eriksson, 50 år från Värmdö, har gjort över 100 000 synundersökningar.
.....

JAG GÖR UNGEFÄR 15 synundersökningar varje dag, sammanlagt har det hunnit bli runt 100 000 undersökningar vid det här laget. Det finns fyra olika tavlor: en med vanliga med bokstäver, en med stora E:n åt olika håll för de som inte är läskunniga, en med figurer för barn och en med siffror när jag kanske tror att nån lärt sig bokstäverna utantill.

– Visst finns det fortfarande de som absolut inte tycker att de behöver glasögon, men de flesta brukar bli lättade över att få hjälp att se bra.

– Den stora skillnaden mot när jag började för 30 år sedan är att allt fler behöver hjälp med synen på nära håll, redan från skolåldern. Det är en helt annan synbelastning i dag med mobiler, datorer och läsplattor.

– En dag som optiker är varierande, det kan vara nån som behöver terminalglasögon, en årskontroll av linser, undersökning av irritation i ett öga och ögonbottenfotografering. Vid fotograferingen kan jag bland annat se om en person har glaukom, det som i vardagligt tal kallas grön starr.

– Visst är jag lite yrkesskadad och kan fundera på vad folk med glasögon på stan har för synfel. Likaså kollar jag om bågen sitter bra i deras ansikte eller om den är för stor och halkar ner på näsan.

– När jag började som optiker var det inte många som ville ha glasögon, i dag har det blivit en nödvändig accessoar för många. De tycker att det är snyggt och att det är en del av deras stil.

– Den här butiken har legat på Götgatan i 56 år, tidigare hette den Optiker Simson. Och av nån anledning är Götgatan en optiker-tät gata. Det finns sju optiker här.

BERÄTTAT FÖR GERD ERIKSSON
FOTO MAGNUS SANDBERG

Gör en kulturgärning!

Gå på bandy mitt i stan på mysiga Zinken! Välkomna!

FOTO: ROMUS RAMSTRÖM

Nästa hemmamatch:

Hammarby-Villa/Lidköping

Tisdag 13/2 kl 19.00

Zinkensdamm

**HAMMARBY
BANDY**

Biljetter hittar du på
www.hammarbybandy.se

PÅ HÖRNET:

Drottninggatan/Wallingatan

"Jag har valt en byrå där folk inte går in i väggen."

NAMN: Sabina Seppälä

YRKE: Pluggar digital kommunikation på Berghs

ÅLDER: 26 år

BOR: Midsommarkransen

Vart är du på väg?

– Till T-centralen, tunnelbanan hem. Jag har suttit på ett café på Drottninggatan med en klasskompis.

Vad är det du utbildar dig till?

– UX Designer. UX står för User Experience och handlar om digital användarvänlighet. I februari ska jag göra praktik och vi raggar praktikplatser själva. Jag har valt en byrå där folk inte går in i väggen.

Hur ska bra digital design vara?

– Så att folk inte behöver tänka på att den finns. Då har vi lyckats.

TEXT **GERD ERIKSSON**

FOTO **MAGNUS SANDBERG**

Chen Man

Fearless & Fabulous

I Chen Mans bildvärld tolkas och omtolkas bilden av Kina idag. I utställningen *Fearless & Fabulous* syns genomgående ett iscensättande av fusioner mellan då och nu, öst och väst, tradition och förnyelse, där både normer och skönhetsideal ifrågasätts och omformuleras. Detta har gjort Chen Man till en pionjär inom modetografi.

T-bana Slussen, Stadsgårdshamnen 22 | Öppet sön-ons 9-23, tor-lör 9-01 | fotografiska.se

Fotografiska

PARTNERS

HASSELBLAD

OLYMPUS

ineko

